

**„ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО
ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ ЕАД**

**ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА
НА
ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД
„ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“**

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ

II. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

III. ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Предмет
2. Наименование на пенсионния фонд
3. Учредяване и регистриране
4. Управление и представителство
5. Седалище и адрес на управление
6. Гаранции за изпълнението на задълженията

IV. ГЛАВА ВТОРА. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ В ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

1. Условия за осигуряване
2. Основание за осигуряване
3. Участие в доброволния пенсионен фонд
4. Права и задължения на осигурителните посредници
5. Прекратяване на осигуряването
6. Данъчни облекчения
7. Пенсионна схема
8. Права при осигуряване в доброволния пенсионен фонд

V. ГЛАВА ТРЕТА. ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

1. Определение
2. Видове осигурителни договори
3. Съдържание на осигурителните договори
4. Изменение и допълнение на осигурителния договор
5. Прекратяване на осигурителния договор

VI. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

1. Вид и периодичност на вноските
2. Внасяне на осигурителните вноски
3. Отговорност

VII. ГЛАВА ПЕТА. ИНДИВИДУАЛНА ПАРТИДА

1. Общи изисквания
2. Откриване и закриване

3. Съдържание на индивидуалната партида
4. Водене на индивидуалните партиди
5. Изчисляване и обявяване стойността на един дял
6. Извлечение от индивидуалната партида

VIII. ГЛАВА ШЕСТА. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА. ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД И ДОХОД ОТ ИНВЕСТИЦИИ

1. Инвестиционна политика на фонда
2. Оценка на активите на фонда
3. Разпределение на дохода от инвестиции

IX. ГЛАВА СЕДМА. ТАКСИ И УДРЪЖКИ

1. Встъпителна такса
2. Инвестиционна такса
3. Удръжки от осигурителните вноски
4. Такса при изтегляне

X. ГЛАВА ОСМА. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ОТПУСКАНЕ И ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПЕНСИИ

1. Условия за придобиване право на лична пенсия за старост
2. Срок за получаване на личната пенсия за старост
3. Размер на личната пенсия за старост
4. Лична пенсия за инвалидност
5. Размер на личната пенсия за инвалидност
6. Наследствена пенсия
7. Размер на наследствената пенсия
8. Минимален размер на допълнителните пенсии
9. Ред и начин за отпускане на допълнителна пенсия
10. Пенсионен договор
11. Срокове и разходи за отпускане и за изплащане на допълнителните пенсии
12. Преизчисляване на допълнителните пенсии
13. Актуализиране на допълнителна пенсия

XI. ГЛАВА ДЕВЕТА. СПИРАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПЕНСИИ

1. Спиране и възстановяване изплащането на допълнителните пенсии
2. Прекратяване на допълнителните пенсии

XII. ГЛАВА ДЕСЕТА. ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

1. Условия и ред за еднократно или разсрочено изплащане на средства по индивидуалната партида
2. Договор за разсрочено изплащане

ХІІІ. ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ ИЛИ ЗА ИЗТЕГЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

1. Условия за прехвърляне на средства
2. Ред и срокове за прехвърляне на средствата в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество
3. Прехвърляне на средства от лични вноски в индивидуална партия на съпруг или на роднини по права линия до втора степен в доброволния пенсионен фонд
4. Изтегляне на средства от индивидуалната партия

ХІV. ГЛАВА ДВАНДЕСЕТА. КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ

1. Състав, функции, права и задължения

ХV. ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО, НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ, НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ И ПОЛЗВАЩИ ЛИЦА, НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, НА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 8, АЛ. 1, Т. 3 И 4 И НА ДРУГИТЕ ОСИГУРИТЕЛИ

1. Права и задължения на пенсионноосигурителното дружество
2. Права и задължения на осигурените лица
3. Права и задължения на пенсионерите, на техните наследници и ползвачи лица и на наследниците и ползвачите лица на осигурените лица
4. Права на осигурените лица и пенсионерите при преобразуване и прекратяване на пенсионноосигурително дружество и на доброволен пенсионен фонд
5. Права и задължения на работодателите, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 и на другите осигурители

ХVІ. ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА. ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ

ХVІІ. ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА. ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ В ПРАВИЛНИКА

ХVІІІ. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ

По смисъла на този Правилник:

1. **„Осигурено лице”** е физическо лице, на чието име и в чиято индивидуална партия са внасяни или се внасят осигурителни вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ при условия и по ред, определени в Кодекса за социално осигуряване, този Правилник и осигурителния договор.

2. **„Осигурителен договор”** е договор, сключен между “Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и физическо лице, работодател, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 от Правилника или друг осигурител, с който се уреждат отношенията при и по повод на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“.

3. **„Осигурител”** е всяко физическо лице, юридическо лице или непersonифицирано дружество, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица.

4. **„Друг осигурител”** е физическо или юридическо лице, което прави осигурителни вноски в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ в полза на физическо лице, с което не е в трудови или служебни правоотношения или с което няма сключен договор за възлагане на контрол или управление.

5. **„Осигурителен посредник”** е физическо лице или юридическо лице, чрез упълномощени от него физически лица, което въз основа на писмен договор, сключен с “Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД има право, от негово име и за негова сметка, да сключва осигурителни договори за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“, да посредничи при сключването на такива договори или при сключването на пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане на средства, да приема индивидуални заявления за прехвърляне на средства в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“, както и други заявления и молби от осигурените лица, от пенсионерите и от другите правоимащи лица.

6. **„Упълномощено лице от осигурителен посредник – юридическо лице”** е физическо лице, което има право, от името и за сметка на осигурителния посредник – юридическо лице, който го е упълномощил, да извършва дейностите по т. 5.

7. **„Пенсионер”** е физическо лице, което получава лична или наследствена допълнителна пенсия от Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“.

8. **„Трето ползващо лице или ползващо лице”** е лицето, посочено в договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски, в приложението – образец на предварително писмено съгласие към договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване от осигурител или от друг осигурител, или в пенсионен договор, което има право на наследствена пенсия от осигурено лице или от пенсионер, при условията и по реда на този Правилник, и на осигурителния или пенсионния договор.

9. **„Периодична осигурителна вноска”** е вноска в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“, която се прави на период, не по-малък от два месеца.

10. **„Допълнителна пенсия”** е срочно месечно плащане от фонд за допълнително пенсионно осигуряване или от фонд за изплащане на пожизнени пенсии на пенсионер, на наследници на осигурено лице или на наследници на пенсионер.

11. **„Пенсионна схема”** е конкретният финансов механизъм по този Правилник за определяне на пенсионните задължения и плащания от Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“, изчислени чрез статистически (актюерски) методи.

12. „**Статистически (актюерски) методи**” са съвкупност от статистически методи и правила, които се прилагат за определяне на очаквания приход от бъдещи вноски и инвестиции, както и за определяне на дължимите суми за изплащане на бъдещите пенсии от пенсионноосигурителното дружество.

13. „**Технически лихвен процент**” е лихвата, която се прилага при изчисляване размера на пенсиите и на пенсионните резерви.

14. „**Банка – попечител**” е търговска банка, с която “Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД е сключило договор за попечителски услуги и в която, в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, се съхраняват всички активи на Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“.

15. „**Срок на изчакване**” е период на заетост, който е необходим съгласно правилата на осигурителния договор, колективното споразумение или колективния трудов договор или се изисква от лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 и 3 или от предприятието осигурител, за да започнат да внасят осигурителни вноски в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ за съответния работник или служител или за съответното лице, с което е сключен договор за възлагане на управление и контрол.

16. „**Траен носител**” е инструмент, който дава възможност на съответното лице, да съхранява информацията, адресирана лично до него, по начин, който е достъпен за бъдеща справка и за период от време, отговарящ на целите на информацията, и който позволява точното възпроизвеждане на съхранената информация.

17. „**Наследници по закон**” са наследници по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и 1л. 5 - 10а от Закона за наследството.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

КСО – Кодекс за социално осигуряване

КФН – Комисия за финансов надзор

ДОО – Държавно обществено осигуряване

НОИ – Национален осигурителен институт

ДДПО – Допълнително доброволно пенсионно осигуряване

НЕЛК – Национална експертна лекарска комисия

ТЕЛК – Териториална експертна лекарска комисия

ЗЕДЕУУ – Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги

ЗКФН – Закон за Комисията за финансов надзор

Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН – Наредба № 3 от 24.09.2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество

Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания

Наредба № 19 от 08.12.2004 г. на КФН - Наредба № 19 от 8.12.2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии

Заместник–председател на КФН – заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление „Осигурителен надзор”

Наредба за консултативните съвети – Наредба за попечителските съвети на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за консултативните съвети на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване

Наредба за прехвърляне на пенсионни права - Наредба за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка

Наредба № 47 от 11.07.2012 г. на КФН – Наредба № 47 от 11.07.2012 г. за изискванията към информационните системи на пенсионноосигурителните дружества

Наредба № 52 от 21.10.2016 г. на КФН – Наредба № 52 от 21.10.2016 г. за реда и начина за отчисляване на таксите по чл. 201, ал. 1, т. 2 и 3 и чл. 256, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, събирани от пенсионноосигурителните дружества

Наредба № 56 от 04.01.2018 г. на КФН – Наредба № 56 от 4.01.2018 г. за минималното съдържание на инвестиционните политики на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване

Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН – Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества

Наредба № 62 от 30.10.2018 г. на КФН – Наредба № 62 от 30.10.2018 г. за реда за съхраняване, използване и унищожаване от пенсионноосигурителните дружества на документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване

Наредба № 69 от 15.06.2021 г. на КФН - Наредба № 69 от 15.06.2021 г. за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (1) Този правилник урежда организацията и дейността по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“, наричан по-нататък доброволния пенсионен фонд или Фондът.

(2) Организацията и дейността на доброволния пенсионен фонд се извършват в съответствие с разпоредбите на КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

Наименование на пенсионния фонд

Чл. 2. (1) Наименованието на доброволния пенсионен фонд е Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ (en. Voluntary pension fund DallBogg: Life and Health).

(2) Наименованието на доброволния пенсионен фонд може да се изписва на кирилица и на латиница.

Учредяване и регистриране

Чл. 3. (1) Доброволният пенсионен фонд е учреден от “Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, наричано по-нататък пенсионноосигурителното дружество, с Решение на Едноличния собственик на капитала на дружеството от 21.06.2021 г.

(2) Фондът се счита за учреден от деня на вписването му в съда.

(3) Дружеството представлява Фонда при взаимоотношенията си с трети лица.

(4) Фондът се създава за неопределен срок.

(5) Фондът не може да се преобразува в търговско дружество, сдружение с нестопанска цел или кооперация, както и да се разделя или да отдели от себе си друг пенсионен фонд.

(6) Фондът може да се влива или слива с доброволен пенсионен фонд, учреден и управляван от друго лицензирано пенсионноосигурително дружество, при условие, че се запазват правата на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници и при спазване на разпоредбите на КСО.

(7) Фондът не може да се прекратява, освен в случаите предвидени в КСО.

(8) При вливане или сливане на Фонда с пенсионен фонд, учреден и управляван от друго лицензирано пенсионноосигурително дружество, приемащият или новообразуваният фонд е правоприменик на Фонда.

(9) В случай, че “Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД не се преобразува, Фондът може да се преобразува единствено чрез вливане в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество при наличие на предварително разрешение на Комисията за защита на конкуренцията и Комисията за финансов надзор.

Управление и представителство

Чл. 4. Доброволният пенсионен фонд се управлява и се представлява при взаимоотношенията си с трети лица от Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество.

Седалище и адрес на управление

Чл. 5. Седалището на пенсионноосигурителното дружество и на доброволния пенсионен фонд е гр. София, а адресът на управление е гр. София, район „Изгрев”, бул. „Г.М.Димитров” № 1.

Гаранции за изпълнението на задълженията

Чл. 6. Изпълнението на задълженията към осигурените лица и пенсионерите в доброволния пенсионен фонд, които произтичат от закона, този правилник и осигурителния договор е гарантирано с активите на пенсионноосигурителното дружество.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ В ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

Условия за осигуряване

Чл. 7. (1) В доброволния пенсионен фонд могат да се осигуряват и/или да бъдат осигурявани физически лица, които са навършили 16-годишна възраст.

(2) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва в съответствие с разпоредбите на КСО, на подзаконовите актове по неговото прилагане, този Правилник и с условията на осигурителния договор.

Основание за осигуряване

Чл. 8. (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва въз основа на осигурителен договор, който се сключва между пенсионноосигурителното дружество и:

1. физическо лице, което се осигурява за своя сметка;
2. работодател, който за своя сметка внася осигурителни вноски в полза на свои работници и служители;
3. органи, които са осигурители за:
  - а) държавните служители;
  - б) съдиите, прокурорите, следователите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители;
  - в) военнослужещите по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи и държавните служители по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.
4. възложители, които са осигурители за лицата, с които е сключен договор за възлагане на управление или контрол;
5. друг осигурител – физическо или юридическо лице, което за своя сметка внася осигурителни вноски в полза на физическо лице, с което не е в правоотношение по т. 2, 3 или 4.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно, преди сключването на осигурителния договор по ал. 1, да предоставя на насрещната страна по договора актуална информация относно основните характеристики на доброволния пенсионен фонд и относно участието в него.

(3) Документът с актуалната информация по ал. 2, който се предоставя на лицата: по ал. 1, т. 1 се изготвя по образец съгласно Приложение № 1 към Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН;

1. по ал. 1, т. 2 – 5 се изготвя по образец съгласно Приложение № 2 към Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН.

Участие в доброволния пенсионен фонд

Чл. 9. (1) Участието в доброволния пенсионен фонд започва от датата на:

1. сключването на договор за ДДПО с лични вноски;
2. предварителното писмено съгласие от лице, в чиято полза е сключен договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител;
3. прехвърлянето в доброволния пенсионен фонд от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, на средствата на осигурено лице, подало заявление за прехвърляне по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(2) Пенсионноосигурителното дружество, до 30 работни дни след датата на постъпване на първата осигурителна вноска или на прехвърлянето на средствата по ал. 1, т. 3, издава на осигуреното лице документ, с който удостоверява участието му в доброволния пенсионен

фонд.

Права и задължения на осигурителните посредници

Чл. 10. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва договори с осигурителни посредници – физически или юридически лица.

(2) Осигурителният посредник и пенсионноосигурителното дружество не могат да сключат договор, когато посредникът вече има сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество.

(3) Осигурителните посредници – физически лица, не могат да упълномощават други лица за осъществяваната от тях дейност по осигурително посредничество.

(4) Осигурителният посредник – юридическо лице, не може да упълномощава лице, което е упълномощено от друг осигурителен посредник – юридическо лице, за същата дейност.

(5) Работодателят не може да е осигурителен посредник на пенсионноосигурителното дружество по отношение на своите работници и служители.

(6) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, имат право, от името и за сметка на пенсионноосигурителното дружество:

1. да сключват осигурителни договори;
2. да посредничат при сключването на осигурителни и пенсионни договори, и договори за разсрочено изплащане на средства;
3. да приемат индивидуални заявления за прехвърляне на средства в доброволния пенсионен фонд, от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
4. да приемат други заявления и молби от осигурените лица, от пенсионерите и от другите правоимащи лица.

(7) Конкретните дейности по ал. 6, които има право да извършва съответният осигурителен посредник, се определят в сключения между него и пенсионноосигурителното дружество договор за посредническа дейност.

(8) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, нямат право да събират осигурителни вноски и да извършват плащания на осигурени лица, на пенсионери и на други правоимащи лица.

(9) Осигурителните посредници – физически и юридически лица, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, се вписват, от заместник-председателя на КФН, в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 14 от ЗКФН.

(10) При осъществяване на дейността си осигурителният посредник – физическо лице, и лицето, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, трябва да:

1. се легитимира с документа по ал. 11 и да предостави на съответното лице данни за контакт;
2. спазва принципа за свобода на избор на доброволен пенсионен фонд;
3. оказва съдействие на лицето, подаващо заявление за прехвърляне на средства в доброволния пенсионен фонд, от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество и да следи да не се допусне увреждане на интересите му;
4. разяснява на лицата, добросъвестно и с дължимата грижа, правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставя вярна и точна информация за пенсионноосигурителното дружество и за доброволния пенсионен фонд, и да не дава обещания или да прави предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на доброволния пенсионен фонд;
5. опазва личните данни на осигурените лица, като не използва получената

информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;

- б. опазва търговската тайна и търговския престиж на пенсионноосигурителното дружество и да не предоставя неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

(11) Пенсионноосигурителното дружество снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им, чийто образец се утвърждава от заместник-председателя на КФН.

(12) Осигурителните посредници и упълномощените от тях лица не могат да предоставят, на трети лица, информацията, с която разполагат за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и осигурителите, с изключение на случаите, предвидени в закон.

(13) Пенсионноосигурителното дружество отговаря, пред осигурените лица, пред пенсионерите и пред техните наследници, за действията на осигурителните посредници и на упълномощените от тях лица, във връзка с дейността по допълнително пенсионно осигуряване, като за свои действия.

Прекратяване на осигуряването

Чл. 11. (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се прекратява при всеки един от следните случаи:

1. при смърт на осигуреното лице;
2. при сключване на пенсионен договор;
3. при еднократно или разсрочено плащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице, в случаите предвидени в този Правилник;
4. когато осигуреното лице прехвърли цялата натрупана сума по индивидуалната си партида в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество и се прекратят всички осигурителни договори, въз основа на които се осъществява осигуряването в доброволния пенсионен фонд.

(2) Конкретната дата на прекратяване на осигуряването за всеки един от случаите по ал. 1, се определя както следва:

1. по ал. 1, т. 1 – датата на смъртта;
2. по ал. 1, т. 2 – от датата на сключване на пенсионния договор;
3. по ал. 1, т. 3 – от датата на еднократното изплащане или от датата на сключване на договора за разсрочено изплащане;
4. по ал. 1, т. 4 – от датата на прекратяване на последния осигурителен договор, по който лицето е осигурено.

Данъчни облекчения

Чл. 12. (1) Приходите на доброволния пенсионен фонд не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(2) Приходите от инвестиране на активите на доброволния пенсионен фонд, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

(4) Сумата от годишните данъчни основи се намалява с направените през годината лични вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в общ размер до 10 на сто

от годишните данъчни основи.

(5) Месечната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения, се намалява с направените през месеца чрез работодател лични вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в общ размер до 10 на сто от месечната данъчна основа.

(6) Месечната данъчна основа се определя, като облагаемият доход от трудови правоотношения, начислен за съответния месец, се намалява с удържаните от работодателя задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице, по реда на КСО и Закона за здравното осигуряване.

(7) Годишната данъчна основа се намалява с годишния размер на данъчните облекчения по ал. 4 и 5, когато сумите са удържани от работодателя при изплащане на дохода от трудово правоотношение.

(8) С окончателен данък в размер на 10 на сто се облага брутната сума на облагаемите доходи от допълнително доброволно пенсионно осигуряване, получени преди придобиване право на допълнителна пенсия.

(9) Не се облагат с окончателен данък по ал. 8 доходите от допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответстващи на частта от вноските, за които не е ползвано данъчно облекчение по реда на ал. 4 или 5 и на разпределения доход по индивидуалната партия. Данъкът по ал. 8 се удържа и внася от пенсионноосигурителното дружество в срок до края на месеца, следващ този, през който доходът е придобит от осигуреното лице.

(10) Пенсионноосигурителното дружество установява частта от вноските, за които не е ползвано данъчното облекчение по ал. 4 или 5 въз основа на писмена декларация, предоставена от осигуреното лице.

(11) Доходите от допълнително доброволно пенсионно осигуряване, получени след придобиване право на допълнителна пенсия, са необлагаеми, съгласно чл. 13, ал. 1, т. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(12) Не се облагат с данък по Закона за корпоративното подоходно облагане социалните разходи за доброволно пенсионно осигуряване в размер до 60 лв. месечно за всяко наето лице, когато данъчно задължените лица – работодатели или възложители по договори за управление и контрол, нямат подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на извършване на разходите.

Пенсионна схема

Чл. 13. Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва за всички видове допълнителни пенсии по този Правилник, на капиталовопокривен принцип, на базата на предварително определени в договора с пенсионноосигурителното дружество осигурителни вноски.

Права при осигуряване в доброволния пенсионен фонд

Чл. 14. (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд дава право на:

1. лична пенсия за старост – за определен срок;
2. лична пенсия за инвалидност – за определен срок;
3. наследствена пенсия за определен срок на:
  - а) наследниците на осигурено лице или на пенсионер;
  - б) ползващите лица.
4. Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партия или част от тях на осигурено лице;
5. еднократно или разсрочено изплащане на средства на:
  - а) наследниците на осигурено лице или на пенсионер;
  - б) ползващите лица.

(2) При придобиване право на съответния вид пенсия осигуреното лице, неговите наследници или наследниците на пенсионер, както и ползващите лица, имат право на свободен избор между съответния вид пенсия или еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида, при условията и по реда на този Правилник.

(3) В случаите по ал. 1, т. 4, когато осигуреното лице изтегли натрупаните средства от лични вноски по индивидуалната партида или част от тях преди придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия, то заплаща данък по чл. 12, ал. 8 и такса при условията и по реда на чл. 35.

(4) Средствата, натрупани от вноски на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 4, могат да се изплащат на осигуреното лице само при придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия.

ГЛАВА ТРЕТА

ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

Определение

Чл. 15. (1) Осигурителният договор, урежда отношенията при и по повод осигуряването в доброволния пенсионен фонд.

(2) Осигурителният договор е безсрочен и се сключва в два еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните по него.

Видове осигурителни договори

Чл. 16. (1) За осигуряване в доброволния пенсионен фонд се сключват следните видове осигурителни договори:

1. с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 1 – договор за ДДПО с лични вноски;
2. с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2, 3 и 4 – договор за ДДПО от осигурител;
3. с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 5 – договор за ДДПО от друг осигурител.

(2) Когато осигурителният договор е сключен между пенсионноосигурителното дружество и работодател, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или друг осигурител, той е в полза на осигурените лица.

(3) При осигуряване въз основа на договор по ал. 1, т. 2 или 3 се изисква предварително писмено съгласие на лицето, в чиято полза е сключен договорът. Писменото съгласие на всяко лице се предоставя на пенсионноосигурителното дружество преди или едновременно с превода на първата осигурителна вноска за него. Когато липсва предварително съгласие от конкретно лице, пенсионноосигурителното дружество връща осигурителната вноска за него на осигурителя или на другия осигурител.

(4) Физическите лица, които са осигурени чрез договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител, могат да се осигуряват и за своя сметка с договор за ДДПО с лични вноски.

Съдържание на осигурителните договори

Чл. 17. (1) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 1 задължително съдържа:

1. номер, датата на сключване и на влизане в сила на договора;
2. наименованието и адреса на пенсионноосигурителното дружество, данни за търговската му регистрация и единния идентификационен код, номера и датата на пенсионната му лицензия;

3. наименованието и адреса на доброволния пенсионен фонд, данни за съдебната му регистрация и единния идентификационен код;
  4. имената на осигуреното лице по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
  5. предмета и обхвата на осигуряването;
  6. размера на осигурителната вноска;
  7. условията, реда и начина за плащане на осигурителната вноска;
  8. условията, реда и начина за плащане на допълнителните пенсии;
  9. правата и задълженията на страните по договора, на наследниците на осигуреното лице и на ползващите лица;
  10. данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на сключване на осигурителния договор;
  11. информация, че на осигуреното лице или лица не се гарантира доходност или запазване на пълния размер на внесените от тях средства;
  12. размера на таксите и удръжките;
  13. реда и начина за получаване на информация от осигуреното лице;
  14. условията, реда и начина за изменение, допълнение и прекратяване на договора;
  15. имената по документа за самоличност и служебния номер в пенсионноосигурителното дружество на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник – юридическо лице, в случаите, когато договърът е сключен с посредничеството му.
- (2) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 2 задължително съдържа:
1. данните по ал. 1, т. 1 – 3, т. 5 – 9 и т. 11 – 15;
  2. наименованието, адреса, данни за търговската регистрация, и единния идентификационен код (кода по БУЛСТАТ) на работодателя, съответно на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4;
  3. ограниченията на правата на осигурените лица да прехвърлят в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество внесените в тяхна полза за сметка на работодателя, съответно на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 средства от осигурителни вноски, когато са налице такива, както и срока на изчакване, ако се прилага такъв;
  4. списък – приложение на лицата, за които се внасят осигурителни вноски, с техните лични данни и реда и начина за неговото актуализиране;
  5. приложение – образец на предварително писмено съгласие на всяко лице, в чиято полза е сключен договора, в което то посочва и данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на подписването му;
  6. реда и начина за получаване на информация от работодателя, съответно на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4.
- (3) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 3 задължително съдържа:
1. данните по ал. 1, т. 1 – 3, т. 5 – 9, т. 11 – 15 и по ал. 2, т. 5;
  2. имената по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес за осигурителя – физическо лице, съответно данните по ал. 2, т. 2 за осигурителя – юридическо лице;

3. имената по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес на лицето, в полза на което е сключен осигурителният договор;
  4. ограничения на правата на осигуреното лице да изтегли и/или да прехвърли в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество внесените в негова полза за сметка на другия осигурител средства от осигурителни вноски, когато са налице такива;
  5. реда и начина за получаване на информация от другия осигурител.
- (4) В случай, че в осигурителния договор с работодател или с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 са предвидени ограничения по ал. 2, т. 3, те не се прилагат, когато:
1. осигурителният договор е прекратен;
  2. трудовото правоотношение, служебното правоотношение или договорът за управление или контрол са прекратени.

Изменение и допълнение на осигурителния договор

Чл. 18. (1) Изменения и допълнения на осигурителния договор се правят с допълнително писмено споразумение, подписано от страните по него.

(2) Влезлите в сила промени на нормативни актове след сключването на осигурителния договор, с които се създават императивни разпоредби относно неговото съдържание, както и изменения и допълнения на Правилника, за които е извършено уведомяване по реда на чл. 6б, ал. 2, стават част от съдържанието на договора, без да е необходимо подписването на допълнително споразумение към него.

Прекратяване на осигурителния договор

Чл. 19. (1) Осигурителният договор не може да се прекратява едностранно от пенсионноосигурителното дружество.

(2) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 1 се прекратява задължително в следните случаи:

1. при смърт на осигуреното лице;
2. когато осигуреното лице, при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН и на Глава единадесета, прехвърли цялата натрупана сума по индивидуалната си партида в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
3. при еднократно изплащане на цялата натрупана сума по индивидуалната партида на осигурения;
4. при сключване с осигуреното лице на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане на цялата натрупана сума по индивидуалната партида.

(3) Конкретната дата на прекратяване на осигурителния договор по ал. 2 се определя както следва:

1. в случаите по ал. 2, т. 1 осигурителният договор се прекратява от датата на смъртта;
2. в случаите по ал. 2, т. 2 осигурителният договор се прекратява от датата на превеждане на средствата по сметката на съответния фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
3. в случаите по ал. 2, т. 3 осигурителният договор се прекратява от датата на еднократното изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида.
4. в случаите по ал. 2, т. 4 осигурителният договор се прекратява от датата на

сключване на пенсионния договор или на договора за разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида.

(4) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 2 и 3 се прекратява по един от следните начини:

1. по взаимно съгласие на страните по него, с писмено споразумение, подписано от тях;
2. с тримесечно писмено предизвестие, отправено от лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 5 до пенсионноосигурителното дружество;
3. при смърт на осигуреното лице, когато договорът с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 4 и 5 е сключен в полза само на едно лице;
4. при смърт на друг осигурител – физическо лице.

(5) Конкретната дата на прекратяване на осигурителния договор по ал. 4 се определя, както следва:

1. в случаите по ал. 4, т. 1 осигурителният договор се прекратява от датата, определена в писменото споразумение;
2. в случаите по ал. 4, т. 2 осигурителният договор се прекратява от датата, на която изтича срока на предизвестieto;
3. в случаите по ал. 4, т. 3 и 4 осигурителният договор се прекратява от датата на смъртта.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

Вид и периодичност на вноските

Чл. 20. (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва с осигурителни вноски. Осигурителните вноски са парични и могат да бъдат месечни, за друг период или еднократни.

(2) Размерът на осигурителните вноски се определя в осигурителния договор както следва:

1. месечните вноски – като процент от определен доход или в абсолютна сума;
2. периодичните или еднократни осигурителни вноски – в абсолютна сума.

Внасяне на осигурителните вноски

Чл. 21. (1) Осигурителните вноски се внасят по банков път или по друг начин, определен в осигурителния договор.

(2) Когато осигурителните вноски се внасят по банков път, те се превеждат по сметка на доброволния пенсионен фонд, посочена от пенсионноосигурителното дружество в осигурителния договор.

(3) Осигурителни вноски в доброволния пенсионен фонд, въз основа на сключен осигурителен договор могат да правят:

1. физическите лица – за своя сметка;
2. лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 и 3 – за своите работници и служители;
3. възложителите – за лицата, с които са сключили договор за възлагане на управление или контрол;
4. другите осигурители – в полза на трети лица.

(4) Внасянето на осигурителни вноски от лицата по ал. 3, т. 2 – 4 не задължава осигуреното лице да прави вноски за своя сметка.

(5) Осигурителите са длъжни, съгласно чл. 233 от КСО, по желание на осигуреното лице, да удържат от възнаграждението му за съответния месец осигурителната вноска, която

е за негова сметка, и да я превеждат на доброволния пенсионен фонд.

Отговорност

Чл. 22. (1) Пенсионноосигурителното дружество носи отговорност само за реално постъпилите в доброволния пенсионен фонд суми от осигурителни вноски и за него възникват задължения само по отношение на произтичащите от тези вноски права.

(2) Пенсионноосигурителното дружество не носи отговорност за нарушени права или за пропуснати ползи от осигуреното лице, или от негови наследници, в резултат на забавяне или на невнасяне на осигурителни вноски.

ГЛАВА ПЕТА

ИНДИВИДУАЛНА ПАРТИДА

Общи изисквания

Чл. 23. (1) Всяко осигурено лице има само една индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд.

(2) В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски, за изплатените и прехвърлени суми, и за събраните такси и удръжки.

(3) В индивидуалната партида се водят отделно съгласно сключените осигурителни договори:

1. средствата и дяловете от лични осигурителни вноски;
2. средствата и дяловете от осигурителните вноски на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 4;
3. средства и дялове от осигурителни вноски на другите осигурители.

(4) Не се допуска преразпределяне на средства и на дялове между индивидуалните партиди.

(5) Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение.

Откриване и закриване

Чл. 24. (1) Индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд се открива към датата, на която започва участието на осигуреното лице във фонда по чл. 9, ал. 1.

(2) Индивидуалната партида се закрива при:

1. прехвърляне на цялата натрупана сума по индивидуалната партида в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при условията и по реда на Глава единадесета;
2. прехвърлянето на цялата натрупана сума по индивидуалната партида в индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд на съпруг или на роднини по права линия до втора степен, когато лицето се осигурява само с лични осигурителни вноски;
3. изчерпване на средствата по индивидуалната партида, поради:
  - а) изплащането на допълнителна пенсия;
  - б) еднократното или разсроченото изплащане на цялата натрупана сума на осигуреното лице;
  - в) еднократното или разсроченото им изплащане на наследници на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващите лица;
  - г) прехвърлянето им в държавния бюджет по силата на Закона за наследството, когато осигуреното лице или пенсионерът не са оставили законни наследници и няма ползващи лица.

(3) Конкретната дата, на която се закрива индивидуалната партида по ал. 2 е както следва:

1. в случаите по ал. 2, т. 1 – датата на превеждане на средствата по сметката на съответния фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
2. в случаите по ал. 2, т. 2 – датата на прехвърлянето на средствата от едната партида в другата;
3. в случаите по ал. 2, т. 3:
  - а) по-ранната от двете дати – на изплащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по партидата;
  - б) датата на еднократното изплащане на средствата на осигуреното лице, на неговите наследници или на наследници на пенсионер, или на ползващите лица;
  - в) датата на последното плащане, при разсрочено изплащане на средствата на осигуреното лице, на неговите наследници или на наследници на пенсионер, или на ползващите лица;
  - г) датата на прехвърлянето в пенсионния резерв.

(4) Спирането на превеждането на осигурителните вноски не води до закриване на индивидуалната партида на осигурено лице във фонда.

Съдържание на индивидуалната партида

Чл. 25. (1) Индивидуалната партида на осигурено лице в доброволния пенсионен фонд задължително съдържа информация за:

1. личните данни на осигуреното лице – ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, имената по документ за самоличност, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
2. номера и датата на всеки договор, по които лицето е осигурено;
3. размера на всяка постъпила осигурителна вноска, броя дялове съответстващи на вноската, след приспадане на удържаната такса, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, дата на постъпване на вноската, месеца за който се внася и удържаната такса от нея;
4. размера на прехвърлените средства от доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, датата на постъпване на средствата и доброволния пенсионен фонд, от който са прехвърлени;
5. размера на прехвърлените средства в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, датата на превеждане на средствата и доброволния пенсионен фонд, в който са прехвърлени;
6. размера на прехвърлените средства от лични вноски от индивидуална партида на съпруг или на роднина по права линия до втора степен, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете и датата на постъпване на средствата;
7. размера на прехвърлените средства от лични вноски в индивидуална партида на съпруг или на роднина по права линия до втора степен, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете и датата на прехвърляне на средствата;
8. еднократно изплатените средства – дата на изплащане, размер и брой дялове,

- съответстващи на изплатените средства, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
9. всяко периодично плащане – дата на плащането, размер и брой дялове, съответстващи на извършеното плащане, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
  10. удържаната такса, при изтегляне на средства в случаите на чл. 14, ал. 3 – дата на удържане, размер и брой дялове, съответстващи на направената удръжка, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
  11. удържания данък при изтегляне на средства в случаите на чл. 14, ал. 3 – дата на удържане, размер и брой дялове, съответстващи на направената удръжка, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
  12. брой на натрупаните дялове – общо и по видове осигурителни договори по чл. 16.

(2) Информацията по ал. 1, т. 3 – 12 се отразява в индивидуалната партида по всеки договор, по който лицето е осигурено.

(3) При отпускане на допълнителна пенсия – лична или наследствена, от доброволния пенсионен фонд, наред с информацията по ал. 1 в индивидуалната партида задължително се отразяват данни за:

1. дата и номер на разпореждането за отпускане на допълнителната пенсия;
2. номера и датата на сключения пенсионен договор;
3. вида и размера на отпуснатата пенсия, датата от която се отпуска пенсията, техническия лихвен процент към датата на отпускане на пенсията и периода, за който се отпуска пенсията;
4. размера на всяка изплатена пенсия, дата на изплащане, брой дялове, съответстващи на изплатената пенсия, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, месецът, за който се изплаща пенсията и коефициента за преизчисляване на пенсията;
5. личните данни на наследника или на ползващото лице – ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, имената по документ за самоличност, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес, при наследствена пенсия.

(4) При еднократно или разсрочено изплащане на осигурено лице, на наследници на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващо лице, наред с информацията по ал. 1 в индивидуалната партида задължително се отразяват данни за:

1. дата и номер на разпореждането за еднократното, съответно за разсроченото изплащане;
2. личните данни на лицето, за което се отнася еднократното, съответно разсроченото изплащане – ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, имената по документ за самоличност, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
3. размера на еднократното плащане, съответно размера, периода и броя на плащанията;
4. номера и датата на сключения договор за разсрочено изплащане.

(5) Със заповед на представляващите пенсионноосигурителното дружество в индивидуалните партиди може да се включва и друга информация, извън посочената в предходните алинеи.

Водене на индивидуалните партиди

Чл. 26. (1) Индивидуалната партида се води в лева и в дялове.

(2) Броят дялове и стойността на един дял се води по индивидуалната партида с точност до петия знак след десетичната точка.

(3) Записите по индивидуалните партии на осигурени лица и на пенсионери в доброволния пенсионен фонд се извършват от служители, определени с писмена заповед на представляващите пенсионноосигурителното дружество.

(4) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партида нетна вноска или прехвърлена сума, се изчисляват, като нетният размер на вноската или прехвърлената сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им. С така определения брой дялове и части от дялове се увеличава броя на дяловете по индивидуалната партида.

(5) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяко изтегляне или плащане по банков път, или прехвърляне на средства в друг фонд или в индивидуална партида на съпруг или на роднини по права линия до втора степен, се определя, като сумата на дължимите средства се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на изтеглянето, плащането или прехвърлянето. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броя на дяловете по индивидуалната партида.

(6) При еднократно изплащане на средства от индивидуалната партида, броят на дяловете и части от дялове, съответстващи на извършеното плащане, се определя към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броя на дяловете по индивидуалната партида.

(7) При разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида и при изплащане на пенсии, броят на дяловете и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партида, се определя:

1. за първото плащане – към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане;
2. за всяко следващо плащане – към първия работен ден на месеца, през който то е дължимо, като сумата на плащането се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния месец.

(8) Постъпилите в доброволния пенсионен фонд неперсонифицирани суми от вноски на осигурени лица до момента на тяхната персонификация се отчитат в отделна партида в стойност и в брой дялове, определени, като стойността на постъпилата сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването.

(9) След персонифициране, средствата по ал. 8 се разпределят по индивидуалните партии на лицата, за които се отнасят, като:

1. дължимите такси по чл. 36 се удържат в деня на разпределянето на средствата по съответните индивидуални партии, като броят на дяловете и части от дялове, които им съответстват, се определят като сумата от дължимите такси се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването на средствата в партидата по ал. 8. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броят на дяловете в доброволния пенсионен фонд, в деня на начисляването на таксите по сметката на пенсионноосигурителното дружество;
2. по съответните индивидуални партии се записва нетният размер на средствата и броят на дяловете и части от дялове, които им съответстват, който се изчислява, като нетният размер на постъпилите средства се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им в партидата по ал. 8.

Изчисляване и обявяване стойността на един дял

Чл. 27. (1) Стойността на един дял се изчислява за всеки работен ден и е валидна само за този ден.

(2) Стойността на един дял по ал. 1 се изчислява, като стойността на нетните активи на доброволния пенсионен фонд към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден.

(3) Стойността на един дял се определя с точност до петия знак след десетичната точка.

(4) Общият брой на дяловете на доброволния пенсионен фонд е равен на сумата от дяловете, записани по:

1. индивидуалните партии;
2. партията по чл. 26, ал. 8.

(5) Допуснатата грешка при определяне на нетната стойност на активите на доброволния пенсионен фонд, в резултат на която е завишена или занижена стойността на един дял на фонда с над 0,05 на сто, следва да се отстрани от пенсионноосигурителното дружество не по-късно от три работни дни от датата на установяването ѝ от дружеството, съответно от получаване на решението по чл. 18, ал. 2 от ЗКФН или по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО.

(6) Допуснатата грешка по ал. 5, открита от пенсионноосигурителното дружество, се установява от него с констативен протокол и съответните документи, в зависимост от естеството на грешката в деня на откриването ѝ. Констативният протокол се подписва от ръководителя на службата за вътрешен контрол и лицата, управляващи и представляващи дружеството. В деня на установяване на грешка по ал. 5 пенсионноосигурителното дружество уведомява КФН, като прилага копия от протокола и документите по изречение първо.

(7) Допуснатата грешка по ал. 5, констатирана в резултат на прилагане на мярка по чл. 18, ал. 2 от ЗКФН или по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО, задължаваща пенсионноосигурителното дружество да извърши корекция в оценката на актив или пасив на доброволния пенсионен фонд, се установява от пенсионноосигурителното дружество с констативен протокол до края на работния ден, следващ деня на получаването на решението на КФН. Констативният протокол се подписва от ръководителя на службата за вътрешен контрол и лицата, управляващи и представляващи дружеството, и се представя в КФН в деня на съставянето му.

(8) В случай на грешка по ал. 5 пенсионноосигурителното дружество е длъжно, за своя сметка, да възстанови на доброволния пенсионен фонд, съответно на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници, разликата между всички дължими средства, изчислени по коригираната стойност на един дял, и изплатените средства, в десетдневен срок от установяването ѝ по реда на ал. 6, съответно от получаване на решението по чл. 18, ал. 2 от ЗКФН или по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО.

(9) Коригирането на допуснати грешки по ал. 5 се извършва съобразно приложение № 3 към Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН.

(10) Допуснатата грешка се обявява от пенсионноосигурителното дружество при съответното прилагане на ал. 13 и 14 в деня на отстраняването ѝ по реда на ал. 5, като задължително се посочват датата, на която е извършена грешката, стойността на един дял преди корекцията и стойността на един дял след направената корекция, за всички дни, за които е изчислена нова стойност на дела.

(11) В случаите, когато при допуснатата грешка по ал. 5 трябва да бъдат възстановени суми на осигурени лица, пенсионери или техни наследници, пенсионноосигурителното дружество уведомява, след извършване на корекцията, заинтересованите лица за реда и начина, по който могат да получат дължимите средства.

(12) В деня на отстраняване на грешката пенсионноосигурителното дружество представя в КФН:

1. в случаите по т. I от приложение № 3 към Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – данните по ал. 10, както и всички коригирани справки за стойността на нетните

активи и за стойността на един дял за всеки работен ден от датата на извършване на грешката до датата на отстраняването ѝ;

2. в случаите по т. II от приложение № 3 към Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – данните по ал. 10 за всеки работен ден от датата на извършване на грешката до датата на отстраняването ѝ и справки за стойността на нетните активи и за стойността на един дял за деня на отстраняване на грешката, придружени с допълнителна информация за размера на отразените корекции по съответните позиции в справките.

(13) Стойността на един дял за текущия ден се обявява от пенсионноосигурителното дружество до 18 ч. на всеки работен ден в неговите офиси и в електронната му страница.

(14) Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява в централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец. Централният ежедневник се обявява в офисите на пенсионноосигурителното дружество и в неговата електронна страница.

Извлечение от индивидуалната партида

Чл. 28. (1) Пенсионноосигурителното дружество до 31 май на всяка календарна година предоставя безплатно на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд годишно извлечение от индивидуалната им партида с данни до 31 декември на предходната година, по образец утвърден с Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН.

(2) Освен в случая по ал. 1, извлечение от индивидуалната партида се предоставя безплатно при:

1. поискване от осигуреното лице на информация относно постигнатата реална доходност по неговата индивидуална партида – в 30 - дневен срок от датата на постъпване на писменото искане в пенсионноосигурителното дружество;
2. прехвърляне на средствата по индивидуалната партида или част от тях в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, с данни за периода от началото на текущата година до деня, предхождащ този, през който е извършено прехвърлянето – в срок от седем работни дни от датата на превеждането на средствата по сметката на доброволния пенсионен фонд, в който се прехвърлят средствата, по реда на чл. 18, ал. 5 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(3) Извлечението от индивидуалната партида по:

1. ал. 1 и по ал. 2, т. 1 се:
  - а) изпраща на хартиен носител, на постоянния адрес на осигуреното лице;
  - б) предоставя по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на пенсионноосигурителното дружество.
2. ал. 2, т. 2 се изпраща по пощата, с писмо с обратна разписка или по електронна поща, подписано с квалифициран електронен подпис от пенсионноосигурителното дружество, в зависимост от избора на осигуреното лице в подаденото от него заявление за прехвърляне на средствата му и на посочения в заявлението електронен адрес.

(4) Осигуреното лице избира начина на получаване на извлечението си по:

1. ал. 3, т. 1 и посочва електронния адрес, на който то да му бъде изпращано в:
  - а) осигурителния договор, когато то се осигурява с лични вноски;
  - б) предварителното писмено съгласие по чл. 16, ал. 3, когато то се осигурява по договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител.
2. ал. 3, т. 2 и посочва електронния адрес, на който то да му бъде изпратено в подаденото от него заявление за прехвърляне на средствата му.

(5) Когато осигуреното лице не е направило избор по реда на ал. 4, т. 1 извлечението му се изпраща на хартиен носител, на неговия постоянен адрес.

(6) Осигуреното лице може на промени начина на получаване на извлечението си по ал. 5 или направения избор по ал. 4, т. 1, с документ, по утвърден образец на пенсионноосигурителното дружество, който се подава на хартиен носител или чрез неговата интернет страница.

ГЛАВА ШЕСТА

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА. ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД И ДОХОД ОТ ИНВЕСТИЦИИ

Инвестиционна политика на фонда

Чл. 29. (1) Дружеството управлява средствата на Фонда с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на осигурените лица.

1. Дружеството приема инвестиционна политика на Фонда с минимално съдържание, определено с Наредба № 56 от 04.01.2018 г. на КФН.

2. Дружеството преразглежда инвестиционната политика всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия.

(2) Основната цел при инвестиране на средствата на Фонда, както в средносрочен план (до 3 години) така и в по-дългосрочен план (над 5 години) е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените във Фонда лица чрез поемането на умерено високо ниво на риск. Нарастването на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на участниците във Фонда за 3 годишен период се определя чрез постигане на възвращаемост, превишаваща средноаритметичната стойност на инфлацията, обявена от Националния статистически институт за последните три календарни години.

Чл.30 (1) Пенсионноосигурителното дружество до 31 март всяка година оповестява публично информация за постигнатата годишна доходност и равнище на инвестиционния риск при управлението на Фонда.

(2) С Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН се определят изискванията относно:

1. формата и съдържанието на информацията по ал. 1;
2. определянето и публичното оповестяване от Дружеството на постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на Фонда;
3. приложимия метод за изчисляване на постигнатата реална доходност по индивидуалните партии на осигурените лица;
4. изискванията към рекламните и писмените информационни материали на пенсионноосигурителното дружество;
5. изискванията към интернет страницата на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Пенсионноосигурителни дружество уведомява осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, чрез съобщения в два централни всекидневника и я публикува на своята интернет страница, в седем дневен срок от промяната.

Оценка на активите на фонда

Чл. 31 (1) Оценката на активите и пасивите на Фонда се извършва всеки работен ден от Дружеството, което го управлява.

(2) Оценката по ал. 1 се извършва при спазване изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН и в съответствие с начина и реда, определени в утвърдените от Съвета на директорите „Правила за оценка на активите и пасивите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове“.

Разпределение на дохода от инвестиции

Чл. 32. Разпределението на дохода от инвестирането на средствата на доброволния пенсионен фонд по индивидуалните партии на осигурените лица и на пенсионерите, и по партидата на неперсонифицираните суми по чл. 26, ал. 8 се извършва всеки работен ден, едновременно с оценката на неговите активи и пасиви, като доходът се включва в стойността на дяла за съответния ден.

ГЛАВА СЕДМА

ТАКСИ И УДРЪЖКИ

Встъпителна такса

Чл. 33. (1) Дружеството събира еднократна встъпителна такса:

- а) 9 лв. по индивидуален договор;
- б) 7 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора до 100 лица, включително;
- в) 3 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора от 101 до 4000 лица, включително.
- г) 0 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора над 4000 лица.
- д) когато осигуреното лице е сключило индивидуален договор и едновременно с това в негова полза е сключен договор с работодател или с друг осигурител, или когато в полза на осигуреното лице едновременно са сключени договор с работодател и с друг осигурител встъпителната такса се удържа, както следва:
  - когато размерът на дължимата такса по сключения работодателски договор или договора с друг осигурител е по-нисък от този по индивидуалния договор – от вноската за сметка на работодателя или на другия осигурител;
  - при еднакъв размер на дължимата такса по сключените договори с работодател или друг осигурител – от вноската от работодателя;
  - когато размерът на дължимата такса по сключения работодателски договор и договора с друг осигурител е различен – се прилага по-ниската от двете такси, която се удържа от съответната вноска.

(2) Встъпителна такса не се събира на лица:

1. които прехвърлят средствата си във Фонда от друг доброволен пенсионен фонд по своя индивидуална партида или по индивидуална партида на съпруг(а) или на роднини по права линия до втора степен;
2. наследници, които прехвърлят наследените средства по техни индивидуални партии във Фонда;
3. в полза на които се прехвърлят средства от индивидуалните партии на лица, осигурени във Фонда.

Инвестиционна такса

Чл. 34. (1) В полза на пенсионноосигурителното дружество се удържа инвестиционна такса в размер на 7 (седем) на сто от реализирания доход от инвестиране на средствата на доброволния пенсионен фонд.

(2) Инвестиционната такса по ал. 1 се изчислява и начислява в полза на пенсионноосигурителното дружество по ред и начин, определени в Наредба № 52 от 21.10.2016 г. на КФН.

Удръжки от осигурителните вноски

Чл. 35. (1) Удръжка от всяка осигурителна вноска:

1. по индивидуален договор с осигурено лице и при сключен в полза на осигуреното лице договор с друг осигурител:

- а) за вноска до 40 лв., включително – 4.0 на сто;
- б) за вноска от 40,01 лв. до 1000 лв., включително – 3.5 на сто;
- в) за вноска от 1000,01 лв. до 5000 лв., включително – 3.0 на сто;
- г) за вноски над 5 000.01 лв. – 2.5 на сто.

2. по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция – 3.20 на сто.

3. по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция, при допълнително условие в договора да направи периодични вноски за период най-малко от 24 месеца – 1.85 на сто;

4. по договор с работодател с размер на вноската над данъчната преференция – 1.85 на сто.

5. по договор с работодател в зависимост от броя на осигурените лица:

- до 1000 лица, включително – 3.20 на сто;
- от 1001 до 2000 лица, включително – 3.00 на сто;
- от 2001 до 3000 лица, включително – 1.85 на сто;
- от 3001 до 4000 лица, включително – 1.70 на сто;
- над 4000 лица – 0 на сто.

6. когато определената по т. 2., 3. и 4. такса по договор с работодател се различава от определената по т. 5. се прилага тази, която е по-ниска.

(2) Такса за обслужване на дейността не се събира върху средства, прехвърлени от друг доброволен пенсионен фонд.

Такса при изтегляне

Чл. 36. (1) При всяко изтегляне (изцяло или частично) на натрупаните средства по индивидуалната партида, преди придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия, се удържа такса в размер на 10 на сто от изтегляните средства, но не повече от 20 лева.

(2) Таксата по ал. 1 се удържа в полза на пенсионноосигурителното дружество при изплащане на средствата.

(3) Дружеството не удържа таксите по ал. 1 в следните случаи:

- 1. при прехвърляне на средства на съпруг(а), роднини по права линия от първа и втора степен във Фонда;
- 2. когато взаимоотношенията с Дружеството са прекратени по реда на чл. 19, ал. 2, т. 2;
- 3. когато наследниците прехвърлят наследените суми по индивидуални партиди във Фонда.

(4) Таксата за изтегляне не се събира в следните случаи:

- при преобразуване или прекратяване на Дружеството или на Фонда;
- от наследниците на починало осигурено лице или пенсионер;

Чл. 37. Конкретният размер на таксите и удръжките по Глава седма се вписват в договора с осигурителя и осигурените лица.

ГЛАВА ОСМА

УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ОТПУСКАНЕ И ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПЕНСИИ

Условия за придобиване право на лична пенсия за старост

Чл. 38. (1) Осигурените лица придобиват право на лична пенсия за старост от доброволния пенсионен фонд при придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част I на КСО.

(2) По желание на осигуреното лице личната пенсия за старост може да се изплаща при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО или до пет години преди навършване на тази възраст от лицето.

Срок за получаване на личната пенсия за старост

Чл. 39. (1) Личната пенсия за старост се отпуска за определен срок, който не може да бъде по-дълъг от 20 години.

(2) Изборът на срока за получаване на личната пенсия за старост се прави от осигуреното лице в заявлението-образец на пенсионноосигурителното дружество, което осигуреното лице подава за отпускане на пенсията.

Размер на личната пенсия за старост

Чл. 40. (1) Месечният размер на личната пенсия за старост, при нейното отпускане, се изчислява на основата на:

1. натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице към датата на разпореждането по чл. 46, ал. 7;
2. избрания срок за получаване на пенсията в години;
3. техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

(2) Размерът на първата месечна пенсия за старост при нейното отпускане е равен на съотношението между натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице и срокът за получаването ѝ в месеци, коригиран с техническия лихвен процент по ал. 1, т. 3.

Лична пенсия за инвалидност

Чл. 41. (1) Осигуреното лице придобива право на лична пенсия за инвалидност, при трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто – от датата на инвалидизирането, определена в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК.

(2) Срокът на личната пенсия за инвалидност се определя в зависимост от срока на инвалидността, определен в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК.

Размер на личната пенсия за инвалидност

Чл. 42. Размерът на личната пенсия за инвалидност се изчислява по правилата на чл. 41, ал.1, в зависимост от срока, определен по чл. 41, ал. 2.

Наследствена пенсия

Чл. 43. (1) Право на наследствена пенсия от доброволния пенсионен фонд имат:

1. наследниците по закон;
2. трето ползващо лице.

(2) Осигуреното лице, в договора за ДДПО с лични вноски или в предварителното

писмено съгласие, което дава, за да бъде осигурявано по договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител, или в договора за разсрочено изплащане, може да определи, едно или повече, ползвачи лица, които имат право да получат наследствена пенсия по конкретния договор, както и полагащата им се част от средствата, натрупани по този договор.

(3) Пенсионерът, на който е отпусната допълнителна пенсия, в пенсионния договор, може да определи, едно или повече, ползвачи лица, които имат право да получат наследствена пенсия от остатъка от средствата по неговата индивидуална партида, както и полагащата им се част.

(4) Ползвачи лица могат да бъдат определяни или променяни по всяко време, с допълнително писмено споразумение към договор по ал. 2 или 3, или с документ, по образец на пенсионноосигурителното дружество, когато лицето е осигурено по договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител, до изчерпване на средствата по индивидуалната партида, натрупани по съответния договор по ал. 2 или 3.

(5) За сключването, изменението и прекратяването на договор по ал. 2 или 3, както и за определянето, промяната или заличаването на ползващо лице в договора, допълнително споразумение към него или в документа по ал. 4, не е необходимо съгласието на третото ползващо лице.

(6) Когато в договор по ал. 2 или 3, или в предварителното писмено съгласие по ал. 2, като ползвачи лица са определени децата на осигуреното лице или на пенсионера, без да са посочени поименно, право на наследствена пенсия имат и децата, родени след сключването на договора, съответно след подписването на предварителното писмено съгласие.

(7) Когато в договор по ал. 2 или 3, или в предварителното писмено съгласие по ал. 2, като ползващо лице е определен съпругът или съпругата на осигуреното лице или на пенсионера, без да са посочени поименно, право на наследствена пенсия има лицето, което се намира в брак с осигуреното лице или с пенсионера, към датата на смъртта му.

(8) Когато третите ползвачи лица са повече от едно, но в договор по ал. 2 или 3, или в предварителното писмено съгласие по ал. 2 не е посочена полагащата им се част, те имат равни права.

(9) Когато третите ползвачи лица са повече от едно и някое от тях почине преди осигуреното лице или пенсионера, или откаже да получи полагащата му се част, неговата част се разпределя, съответно, към частта на останалите ползвачи лица.

(10) Лицата, които имат право на наследствена пенсия избират по реда на чл. 39, ал. 2 срока за получаване на пенсията, който не може да бъде по-дълъг от 20 години.

(11) При смърт на осигуреното лице или на пенсионера, когато няма определени ползвачи лица или определените ползвачи лица, са починали преди осигуреното лице или пенсионера, или са отказали да получат полагащата им се част, натрупаните средства по индивидуалната партида или остатъка от тях се дължат на наследниците по закон, като се спазват редът на наследяване и размерът на наследствените дялове съгласно Закона за наследството.

(12) В случаите по ал. 11 и когато осигуреното лице или пенсионерът нямат наследници по закон, средствата по индивидуалната партида или остатъкът от тях се прехвърлят в държавния бюджет по силата на Закона за наследството.

Размер на наследствената пенсия

Чл. 44. (1) Размерът на наследствената пенсия на всеки наследник или на ползващо лице се определя по правилата за изчисляване на лична пенсия за старост, съгласно чл. 39, на база на полагащата му се част от средствата по индивидуалната партида към датата на разпореждането по чл. 46, ал. 8 или от остатъка от тях.

(2) Полагащата се част на всеки наследник или на ползващо лице се определя, като натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице към датата на разпореждането по чл. 46, ал. 8 или остатъкът от тях, се разпределят между ползвачите

лица по начина, определен от осигуреното лице, съгласно чл. 43, ал. 2, съответно от пенсионера, съгласно чл. 43, ал. 3 и/или между наследниците, при спазване на реда за наследяване и размера на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството.

Минимален размер на допълнителните пенсии

Чл. 45. (1) Допълнителните пенсии по този Правилник се отпускат при условие, че изчисленият месечен размер към датата на отпускането им е не по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната към същата дата.

(2) Когато изчисленият месечен размер на лична допълнителна пенсия е по-малък от минималния размер по ал. 1, осигуреното лице има право:

1. да направи допълнително еднократна вноска в размер, който ще направи възможно отпускането на пенсия поне в минималния размер по ал. 1;
2. да отложи своето пенсиониране и да продължи да прави вноски в доброволния пенсионен фонд, докато по индивидуалната партия се натрупат средства в размер, който ще направи възможно отпускането на пенсия поне в минималния размер по ал. 1;
3. да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партия по реда на Глава десета.

(3) Когато изчисленият месечен размер на наследствена пенсия е по-малък от минималния размер по ал. 1, наследникът на осигурено лице или на пенсионер, или ползващото лице имат правата по ал. 2, т. 1 и 3.

Ред и начин за отпускане на допълнителна пенсия

Чл. 46. (1) Допълнителните пенсии по този Правилник се отпускат въз основа на заявление, по образец на пенсионноосигурителното дружество.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава в офис на пенсионноосигурителното дружество от осигуреното лице, от неговите наследници или от наследниците на пенсионер или от ползващите лица, лично или от упълномощено от тях лице с нотариално заверено изрично пълномощно, което се прилага към заявлението в оригинал или заверено от служителя, който го приема, копие.

(3) Към заявлението по ал. 1 за отпускане на лична пенсия за старост се прилага заверено от служителя, който го приема, копие на оригинал или на нотариално заверено копие на:

1. трудова, служебна или осигурителна книжка, или
2. документ по утвърден образец, издаден от осигурителя, с който се удостоверява осигурителния стаж на осигуреното лице по години и категории труд, или
3. разпореждането от НОИ за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част I на КСО.

(4) Към заявлението по ал. 1 за отпускане на лична пенсия за старост на осигурените лица по чл. 38, ал. 2 се прилага заверено копие от личната карта на лицето.

(5) Към заявлението за отпускане на лична пенсия за инвалидност се прилага заверено от служителя, който го приема, копие на оригинал или на нотариално заверено копие на експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК за трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто.

(6) Към заявлението по ал. 1 за отпускане на наследствена пенсия се прилага заверено от служителя, който го приема, копие на оригинал или на нотариално заверено копие на:

1. акт за раждане на наследник, ненавършил 18-годишна възраст;
2. удостоверение за наследници;

3. удостоверение за сключен граждански брак.

(7) При подаване на заявлението по ал. 1 лицата по ал. 2 или пълномощникът представят лична карта или друг официален документ за самоличност.

(8) При прието заявление с приложени към него редовни документи пенсионноосигурителното дружество, в срок до 30 дни от регистрирането на заявлението, сключва пенсионен договор и издава разпореждане за отпускане на съответния вид допълнителна пенсия.

(9) Разпореждането по ал. 8 задължително съдържа:

1. имената по документ за самоличност, ЕГН или аналогични данни и дата на раждане, за чуждестранното лице, и адрес на осигуреното лице, съответно на наследника или ползващото лице;
2. дата и входящ номер на заявлението по ал. 1;
3. размера на средствата, броя дялове и стойността на един дял по индивидуалната партида към датата на разпореждането;
4. вида на отпусканата пенсия, размера ѝ за периода до първото преизчисляване по чл. 47 и срока за нейното получаване;
5. реда и сроковете за обжалване на разпореждането пред Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество.

(10) При прието заявление с приложени към него нередовни и/или липсващи документи пенсионноосигурителното дружество, в 15-дневен срок, уведомява писмено лицата по ал. 2 за неизправностите.

(11) След отстраняване на неизправностите и представянето на редовните и/или нови документи, пенсионноосигурителното дружество издава разпореждането в срока по ал. 8.

(12) Когато в 3-месечен срок от датата на уведомяването по ал. 10, лицата по ал. 2 не отстранят неизправностите, пенсионноосигурителното дружество отказва отпускането на пенсията, за което ги уведомява писмено в 7-дневен срок от датата на изтичането на тримесечния срок.

(13) В уведомлението по ал. 12 се посочват мотивите за отказа.

(14) Лицата по ал. 2 могат в 15-дневен срок от датата на получаването на разпореждането по ал. 8 или на уведомлението по ал. 12 да направят писмено възражение по тях пред Съвета на директорите на дружеството.

(15) Съветът на директорите взема решение в 15-дневен срок от датата на получаване на възражението.

(16) Решението на Съвета на директорите по ал. 15 може да се обжалва по съдебен ред.

Пенсионен договор

Чл. 47. (1) За получаване на допълнителна пенсия се сключва пенсионен договор между пенсионноосигурителното дружество и осигурено лице, наследник или ползващо лице, за което е издадено разпореждане по чл. 46, ал. 8.

(2) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. номер, дата на сключване и влизане в сила, и срок на договора;
2. наименованието, седалището, адреса на управление, данни за търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия, и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество;
3. наименованието на доброволния пенсионен фонд;
4. имената на пенсионера по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ

- адрес;
5. вида на пенсията, размера ѝ за периода до първото преизчисляване по чл. 49 и начина за нейното преизчисляване;
  6. покритите рискове;
  7. срока за получаване на пенсията;
  8. реда и начина за изплащане на пенсията;
  9. права на наследниците на пенсионера и на ползващите лица, данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на сключване на договора;
  10. реда и начина за предоставяне на информация на пенсионера;
  11. разходи по изплащането на пенсията;
  12. условията, реда и начина за изменение и допълнение, и за прекратяване на договора, както и на начините на актуализацията и преизчисляването на пенсията.
  13. относно договора за разсрочено изплащане на средства от фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се прилага съответно разпоредбата на чл. 169б от КСО
- (3) Изменения и допълнения на пенсионния договор се извършват при условията и по реда на чл. 18.
- (4) Пенсионният договор се прекратява при:
1. смърт на пенсионера;
  2. изплащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по индивидуалната партида;
  3. прекратяване на допълнителната пенсия по заявление на пенсионера.
- (5) Конкретната дата, от която се прекратява договорът по ал. 4 е както следва:
1. в случаите по ал. 4, т. 1 – от датата на смъртта;
  2. в случаите по ал. 4, т. 2 – от по-ранната от двете дати на плащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по индивидуалната партида;
  3. в случаите по ал. 4, т. 3 – от първо число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението.

Срокове и разходи за отпускане и за изплащане на допълнителните пенсии

Чл. 48. (1) Допълнителните пенсии се отпускат от първо число на месеца, следващ месеца, през който е придобито правото на съответния вид пенсия, при условие, че заявлението с необходимите документи е подадено в пенсионноосигурителното дружество в 6-месечен срок от датата на придобиване на правото.

(2) Когато заявлението и документите са постъпили в пенсионноосигурителното дружество след срока по ал. 1, допълнителните пенсии се отпускат от първо число на месеца, следващ месеца, през който е регистрирано заявлението в пенсионноосигурителното дружество.

(3) Допълнителните пенсии се изплащат до 15-то число на месеца, следващ този за който се отнасят, по банков път, чрез пощенски запис или по друг подходящ начин, посочен в заявлението за отпускане на допълнителна пенсия, като начина на плащане на пенсията се урежда и в пенсионния договор.

(4) Първата допълнителна пенсия се отпуска и се изплаща не по-късно от 90 календарни дни от датата на регистриране на заявлението в пенсионноосигурителното дружество с приложени редовни документи и след сключване на пенсионния договор.

(5) При изплащане на допълнителната пенсия по банков път, пенсионноосигурителното дружество подава до банката-попечител нареждане за превод на средствата от индивидуалната партида по сметка на пенсионера в деня на издаване на разпореждането за изплащане.

(6) Разходите, свързани с изплащането на допълнителните пенсии се уреждат в

пенсионния договор.

Преизчисляване на допълнителните пенсии

Чл. 49. (1) Изплащаната от доброволния пенсионен фонд допълнителна пенсия може да се преизчисли веднъж годишно след подадено от пенсионера заявление по образец.

(2) Преизчисляването на пенсията се извършва на база на:

1. натрупаната сума на индивидуалната партида към последния работен ден преди отпускане на преизчислената пенсия;
2. остатъка от избрания от лицето срок за получаване на пенсията, в години;
3. техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

(3) Изплащането на преизчислената пенсия влиза в сила, след подписването на допълнително писмено споразумение, от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението от пенсионера.

Актуализиране на допълнителната пенсия

Чл. 50. (1) Размерът на изплащаните пенсии се актуализира към първия работен ден на месец юли всяка година след дванадесет месеца от отпускане на първата пенсия.

(2) Актуализацията на допълнителната пенсия се извършва с превишението на реализираната доходност от инвестирането на средствата на доброволния пенсионен фонд и техническия лихвен процент процент, въз основа на който е изчислен нейния размер. Актуализацията може да доведе до намаляване размера на пенсията.

ГЛАВА ДЕВЕТА

СПИРАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПЕНСИИ

Спиране и възстановяване изплащането на допълнителните пенсии

Чл. 51. (1) Пенсионноосигурителното дружество спира изплащането на допълнителна пенсия, когато:

1. пенсията е отпусната в резултат на явна фактическа грешка;
2. пенсията е отпусната в резултат на техническа грешка при изчисляване на нейния размер;
3. е допусната грешка при нейното изплащане.

(2) Пенсионноосигурителното дружество отстранява явна фактическа и техническа грешка в 15-дневен срок от установяването им, след което възстановява плащането на пенсията.

(3) В случаите на ал. 1, когато допълнителната пенсия е изплащана в по-малък размер, разликата за минало време се изплаща в срок не по-дълъг от 1 година от датата на възстановяване плащането на допълнителната пенсия.

(4) В случаите на ал. 1, когато допълнителната пенсия е изплащана в по-голям размер, разликата се възстановява от пенсионера, както следва:

1. с еднократно заплащане в 30-дневен срок от датата на писменото уведомление или;
2. с удържки от допълнителната пенсия, чийто размер се определя в зависимост от размера на пенсията, като размерът на месечното пенсионно плащане след удържката, не може да бъде по-малък от минималния по чл. 45, ал. 1.

(5) Правилата на ал. 3 и 4 се прилагат и при разсрочено изплащане на средствата.

(6) В случаите на ал. 1 при еднократно изплащане на средствата в по-малък размер, разликата се изплаща в срок не по – дълъг от 1 година от датата на установяване на грешката.

(7) В случаите на ал. 1 при еднократно изплащане на средствата в по-голям размер разликата се възстановява от лицето, което е получило средствата по реда на ал. 4, т. 1. След изтичане на 30-дневния срок, пенсионноосигурителното дружество търси възстановяване на дължимите суми по съдебен ред.

(8) Пенсионноосигурителното дружество спира и възстановява изплащането на допълнителна пенсия и на разсроченото плащане с решение на Съвета на директорите.

(9) Пенсионерът, осигуреното лице, техните наследници или ползващото лице могат да направят възражение срещу решението по ал. 8 пред Съвета на директорите в 15-дневен срок от датата на получаването му. Съветът на директорите взема решение в 15-дневен срок от датата на получаване на възражението, като отменя или потвърждава своето решение.

(10) Решението на Съвета на директорите по ал. 9 може да се обжалва по съдебен ред.

Прекратяване на допълнителните пенсии

Чл. 52. (1) Допълнителната пенсия се прекратява в следните случаи:

1. при изчерпване на средствата по индивидуалната партида или изтичане на срока, за който е отпусната допълнителната пенсия;
2. от 1-во число на месеца, следващ този, през който е починал пенсионерът;
3. допълнителната пенсия е отпусната и се изплаща въз основа на представена невярна информация, на неистински, подправени документи или на такива с невярно съдържание;
4. по заявление на пенсионера, който желае да получи остатъка от средствата по индивидуалната си партида еднократно – от 1-во число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 при прекратяване на допълнителната пенсия поради изтичане на срока, за който е отпусната, заедно с последната месечна пенсия се изплаща и остатъкът на средствата по индивидуалната партида, ако има такъв.

(3) В случаите на ал. 1, т. 3 прекратяването на допълнителната пенсия се извършва с решение на Съвета на директорите, въз основа на съдебно решение, с което се установяват обстоятелствата – основание за прекратяването. За решението на Съвета на директорите се прилагат правилата на чл. 51, ал. 9 и 10.

(4) В случаите по ал. 1, т. 4 получените неоснователно суми се възстановяват от лицата, които са ги получили по реда на чл. 51, ал. 4, т. 1. След изтичане на 30-дневния срок, пенсионноосигурителното дружество търси възстановяване на дължимите суми по съдебен ред.

(5) В случаите, когато допълнителната пенсия е изплащана след смъртта на пенсионера, поради това, че пенсионноосигурителното дружество не е било своевременно уведомено за настъпването на смъртта, изплатените средства след датата по ал. 1, т. 2 се възстановяват от лицата, които са ги получили по реда на ал. 5.

(6) В случаите по ал. 1, т. 4 прекратяването на допълнителната пенсия се извършва с разпореждане, въз основа на писмено заявление по образец на пенсионноосигурителното дружество и остатъкът от средствата по индивидуалната партида на пенсионера се изплаща по реда на чл. 53.

(7) Правилата на ал. 1 – 6 се прилагат съответно и при разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Условия и ред за еднократно или разсрочено изплащане на средства по индивидуалната партида

Чл. 53. (1) Право на еднократно или на разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида имат осигуреното лице, неговите наследници или наследници на пенсионер, или ползващото лице, които са придобили право на съответния вид допълнителна пенсия и са подали заявление за еднократно или разсрочено изплащане.

(2) Средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице се изплащат еднократно или разсрочено, когато лицата по ал. 1 са подали заявление за отпускане на съответния вид пенсия и изчисленият месечен размер, към датата на отпускането ѝ, е по-малък от минималния размер по чл. 45, ал. 1.

(3) Размерът на дължимата сума на лицата по ал. 1 се определя, като броят дялове по индивидуалната партида към датата на разпореждането по ал. 13 се умножи по стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на изплащането.

(4) Размерът на средствата за еднократно изплащане на всеки наследник или ползващо лице се определя, като броят дялове по индивидуалната партида, към датата на разпореждането по ал. 13, се разпределя между ползващите лица по начина, определен от осигуреното лице, съгласно чл. 43, ал. 2, съответно от пенсионера, съгласно чл. 43, ал. 3 или между наследниците, при спазване реда за наследяване и размера на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството, и полученият брой дялове на всеки наследник или ползващо лице се умножи по стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на изплащането.

(5) Размерът на периодичните плащания на осигуреното лице се определя, като размерът на натрупаните по индивидуалната партида средства, към датата на разпореждането по ал. 13, се раздели на броя на плащанията и така изчисленият размер не може да бъде по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната, към датата на първото плащане.

(6) Размерът на периодичните плащания за всеки наследник или ползващо лице се определя, като размерът на натрупаните по индивидуалната партида средства, към датата на разпореждането по ал. 13, се разпределя между ползващите лица по начина, определен от осигуреното лице, съгласно чл. 43, ал. 2, съответно от пенсионера, съгласно чл. 43, ал. 3 или между наследниците, при спазване реда за наследяване и размера на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството, и сумата на полагащите му се средства се раздели на броя на плащанията, като изчисленият размер не може да бъде по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната към датата на първото плащане.

(7) В случаите на ал. 5 и 6, когато изчисленият размер на периодичното плащане е по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната, към датата на първото плащане, средствата по индивидуалната партида се изплащат еднократно.

(8) Периодът на разсрочените плащания не може да бъде по-малък от 2 месеца.

(9) Еднократното или разсрочено изплащане се извършва въз основа на писмено заявление по образец на пенсионноосигурителното дружество, подадено от лицата по ал. 1 или от упълномощено от тях лице с нотариално заверено изрично пълномощно.

(10) Към заявлението по ал. 9 се прилагат:

1. от осигуреното лице – документите по чл. 46, ал. 3-4, съответно по ал. 5;
2. от наследника – документите по чл. 46, ал. 6.

(11) Когато заявлението-образец се подава от упълномощено лице, към него, освен

документите по ал. 10 се прилага и нотариално завереното изрично пълномощно, в оригинал или заверено от служителя, който го приема, копие.

(12) При подаване на заявлението – образец, лицата по ал. 1 или пълномощникът представят лична карта или друг официален документ за самоличност.

(13) При прието заявление-образец с приложения към него редовни документи, пенсионноосигурителното дружество, в срок до 30 работни дни от регистрирането му, издава разпореждане за еднократното или разсрочено изплащане.

(14) Разпореждането по ал. 13 задължително съдържа:

1. имената по документ за самоличност, ЕГН или аналогични данни и дата на раждане, за чуждестранното лице, и адрес на осигуреното лице, съответно на наследника или ползващото лице;
2. дата и входящ номер на заявлението;
3. размера на средствата, броя дялове и стойността на един дял по индивидуалната партида на осигуреното лице или на пенсионера, към датата на разпореждането;
4. размера и периода на плащанията – при разсрочено изплащане;
5. реда и сроковете за обжалване на разпореждането пред Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество.

(15) При прието заявление – образец с приложения към него нередовни и/или липсващи документи се прилагат съответно разпоредбите на чл. 46, ал. 10 – 16.

(16) Когато еднократното или разсрочено изплащане се извършва по банков път, пенсионноосигурителното дружество подава до банката-попечител нареждане за превод на средствата от индивидуалната партида по сметка на лицата по ал. 1 в деня на издаване на разпореждането за изплащане.

(17) Разходите, свързани с разсроченото изплащане, се уреждат в договора за разсрочено изплащане.

Договор за разсрочено изплащане

Чл. 54. (1) Разсроченото изплащане представлява договорно изплащане на натрупаната в индивидуалната партида сума или част от нея, на няколко части, с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди.

(2) Договорът за разсрочено изплащане се сключва между пенсионноосигурителното дружество и осигурено лице, негов наследник, наследник на пенсионер, или ползващо лице, за които е издадено разпореждане по чл. 53, ал. 13.

(3) Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. номер, дата на сключване и влизане в сила, и срока на договора;
2. наименованието, седалището, адреса на управление, данни за търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество;
3. наименованието и единния идентификационен код на доброволния пенсионен фонд;
4. имената на лицето по ал. 2 по документ за самоличност, ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
5. размера на сумата, която пенсионноосигурителното дружество се задължава да изплаща;
6. покритите рискове;
7. план за извършване на плащанията;
8. реда и начина на извършване на периодичните плащания;

9. права на наследниците на лицето по ал. 2 и на ползващите лица, данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на сключване на договора;
  10. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;
  11. разходи по разсроченото изплащане;
  12. условията, реда и начина за изменение и допълнение, и за прекратяване на договора.
- (4) Изменения и допълнения на договора за разсрочено изплащане се извършват при условията и по реда на чл. 18.
  - (5) Договорът за разсрочено изплащане се прекратява при:
    1. смърт на получателя на плащането;
    2. изчерпване на средствата по индивидуалната партида;
    3. прекратяване на разсроченото плащане по заявление на получателя на плащането, който желае да получи остатъка от средствата по индивидуалната си партида еднократно.
  - (6) Конкретната дата, от която се прекратява договора по ал. 5, е както следва:
    1. в случаите по ал. 5, т. 1 – от датата на смъртта;
    2. в случаите по ал. 5, т. 2 – от датата на последното плащане;
    3. в случаите по ал. 5, т. 3 – от първо число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ ИЛИ ЗА ИЗТЕГЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Условия за прехвърляне на средства

Чл. 55. (1) Осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида в доброволния пенсионен фонд или част от тях в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, не повече от веднъж в рамките на една календарна година.

(2) Извън случаите по ал. 1 осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната си партида в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при несъгласие с извършени промени в този правилник или в инвестиционната му политика, които не произтичат от изменение в нормативната уредба, ако в тримесечен срок от уведомяването по чл. 6б, ал. 2 и съответно чл. 30, ал. 3, подаде заявление за това.

(3) Осигуреното лице има право, не повече от веднъж в рамките на една календарна година, да прехвърли натрупаните по индивидуалната му партида средства от лични вноски или част от тях, по индивидуална партида, в доброволния пенсионен фонд или в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, на съпруг или на роднини по права линия до втора степен.

(4) Средствата от вноски на работодател, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на друг осигурител, натрупани по индивидуалната партида на осигуреното лице в доброволния пенсионен фонд, могат да се прехвърлят в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при спазване на изискванията и ограниченията, предвидени в осигурителния договор, сключен между работодателя, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или другия осигурител и пенсионноосигурителното дружество.

(5) При или по повод прехвърляне на средствата на осигурени лица при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, пенсионноосигурителното дружество, негови акционери, осигурителни посредници или други лица не могат да предоставят, да

предлагат или да обещаваат под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги на осигурените лица.

Ред и срокове за прехвърляне на средствата в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество

Чл. 56. (1) Прехвърлянето на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице в доброволен пенсионен фонд или част от тях в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, се извършва въз основа на заявление по образец, съгласно приложение № 3 на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, което се подава от осигуреното лице до пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да прехвърли средствата.

(2) Осигуреното лице може да прехвърли по реда на ал. 1 натрупаните средства за сметка на работодател, на лица по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на друг осигурител, ако в осигурителния договор не е ограничено правото му за прехвърляне.

(3) В случай на прехвърляне на средства от вноски на работодател, на лица по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на друг осигурител, в осигурителния договор или в допълнително споразумение към него се записва изрично характерът на прехвърлените средства и правата за разпореждане с тях.

(4) Заявлението за прехвърляне се подава от осигуреното лице на хартиен носител в офис на пенсионноосигурителното дружество, чрез осигурителен посредник или упълномощен от пенсионноосигурителното дружество служител или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (електронно заявление). Преди приемане на заявлението за прехвърляне, служителят се легитимира пред осигуреното лице със служебна карта, а осигурителният посредник - с документа по чл. 123г, ал. 12 от КСО.

(5) В случаите, когато заявлението за прехвърляне се подава на хартиен носител, подписът на осигуреното лице върху първия му екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Електронното заявление се подписва от осигуреното лице с квалифициран електронен подпис.

(6) Пенсионноосигурителното дружество не приема заявление на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, както и заявление с непълнени или неправилно попълнени данни.

(7) Едновременно с подаване на заявлението за прехвърляне осигуреното лице подписва и осигурителен договор с пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да прехвърли средствата, а в случай че вече е осигурено в този фонд по друг договор, сключва допълнително споразумение. Договорът или допълнителното споразумение влиза в сила в деня по ал. 26, в който се прехвърлят средствата.

(8) Лицето, приело заявлението, му поставя входящ номер и дата и попълва в него и в осигурителния договор или в допълнителното споразумение определените за пенсионноосигурителното дружество данни. Служителят на пенсионноосигурителното дружество удостоверява приемането с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник – с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно на осигуреното лице последния екземпляр на заявлението и втория екземпляр на договора или на допълнителното споразумение.

(9) Когато заявлението за прехвърляне и осигурителният договор или допълнителното споразумение са подадени като електронни документи, електронни копия от тях, подписани с квалифицирания електронен подпис на пенсионноосигурителното дружество, се изпращат на електронната поща на лицето, посочена в електронния му подпис, или в заявлението, в деня на получаването им в дружеството, съответно на първия

работен ден след тази дата при подаване на електронните документи в извънработно време или в неработен ден.

(10) В случай на промяна в имената или единния граждански номер, с които осигуреното лице е регистрирано в съответния доброволен пенсионен фонд, към заявлението за прехвърляне задължително се прилагат заверени от осигуреното лице, съответно сканирани копия от официалните документи, удостоверяващи това обстоятелство. В заявлението се описват приложените документи и промяната, която те удостоверяват.

(11) Пенсионноосигурителното дружество оказва съдействие на осигуреното лице при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението за прехвърляне, за да се избегне увреждане на интересите му поради неосведоменост или други причини и предоставя на осигуреното лице, което подава заявление, актуална писмена информация относно прехвърлянето на средствата и основните характеристики на доброволния пенсионен фонд, изготвена по образец съгласно приложение № 3б на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(12) Когато заявлението за прехвърляне не бъде прието от пенсионноосигурителното дружество, управляващо доброволния пенсионен фонд, от който осигуреното лице желае да прехвърли средства, поради това че във връзка с чл. 15, ал. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН не отговаря на изискванията на чл. 5, ал. 3 от същата наредба, пенсионноосигурителното дружество, в което то е подадено, го анулира, отбелязва това обстоятелство върху двата му екземпляра и в съответния регистър и в седемдневен срок уведомява осигуреното лице, подало заявлението, за анулирането му с писмо с обратна разписка, чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис, или с електронно съобщение, подписано с квалифициран електронен подпис, ако лицето е избрало този начин в заявлението.

(13) Пенсионноосигурителното дружество отказва прехвърляне на средствата на лице, осигурено в управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, когато:

1. не са изпълнени изискванията на чл. 247, ал. 1, 2 или 3 или чл. 340, ал. 4, т. 2 от КСО и на чл. 55, ал. 1 – 4;
2. в осигурителния договор е налице ограничение по чл. 236, ал. 1 от КСО.

(14) Пенсионноосигурителното дружество може да откаже разглеждане на заявление за прехвърляне само когато:

1. имената на осигуреното лице не съвпадат с актуални данни в документите, с които разполага дружеството, и към заявлението не са приложени документите по ал. 10;
2. в заявлението не е записан номерът на осигурителния договор (с изключение на случаите, когато осигуреното лице желае да прехвърли всички натрупани по индивидуалната му партида средства, за които не е предвидено ограничение), отбелязаният номер не съвпада с номера на договора в документите на дружеството или по този договор няма натрупани средства от посочения в заявлението източник на средства;
3. към заявлението не са приложени копия от документи, удостоверяващи брачната или родствената връзка – в случаите по чл. 247, ал. 3 от КСО и чл. 55, ал. 3;
4. във фонда, от който лицето желае да прехвърли средства, няма осигурено лице с посочения в заявлението единен граждански номер и към заявлението не са приложени документите по ал. 10.

(15) В случай на отказ всяко осигурено лице получава при поискване заверено копие на заявлението за прехвърляне на средства от дружеството, в което го е подало, и може да подаде възражение за преразглеждане на отказа в срок 7 дни след изтичане на срока по чл. 15, ал. 4, т. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(16) Възражението по ал. 15 се подава до пенсионноосигурителното дружество, в чийто доброволен пенсионен фонд, лицето е осигурено, чрез пенсионноосигурителното

дружество, управляващо съответния фонд, в който то желае да прехвърли средства, като към него се прилагат първият екземпляр на заявлението за прехвърляне, както и всички писмени доказателства в подкрепа на възражението, а в случаите на несъответствия по ал. 14, т. 1 и 4 – и заверени от осигуреното лице, съответно сканирани, копия от официалните документи, удостоверяващи съответните данни.

(17) В срока по чл. 16, ал. 7 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, пенсионноосигурителното дружество, управляващо доброволния пенсионен фонд, от който осигуреното лице желае да прехвърли средствата, изпраща на осигуреното лице решението си по възражението с писмо с обратна разписка.

(18) Когато заявлението за прехвърляне е подадено като електронен документ, осигуреното лице има право:

1. да получи при поискване копие на електронния документ с данни за мотивирания отказ за разглеждане на завление или за прехвърляне на средства, подписано с квалифициран електронен подпис;

2. да подаде възражение по електронен път с квалифициран електронен подпис по реда и в сроковете, определени в ал. 15 и ал. 16, като в този случай кореспонденцията между пенсионноосигурителните дружества и тази по ал. 17 се осъществява по същия начин и се прилага документът по т.1, ако отказът е посочен в него.

(19) Прехвърлянето на средствата на лицата, за които пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който те са осигурени, е отменило отказа си, продължава по реда и в сроковете на ал. 20 – 27.

(20) Осигурено лице, подало заявление за прехвърляне, може да го оттегли до 5-то число на месеца по ал. 26, в който се прехвърлят средствата, от пенсионноосигурителното дружество, в което го е подало, с искане по образец съгласно приложение № 5 на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН. Искането се подава на хартиен носител с нотариална заверка на подписа, съответно като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, чрез служител или осигурителен посредник на пенсионноосигурителното дружество по изречение първо, по пощата с писмо с обратна разписка или чрез дружеството, управляващо фонда, в който лицето е осигурено. Искането трябва да бъде получено в дружество по изречение първо в срок до 5-о число на месеца в който се прехвърлят средствата.

(21) Процедурата по прехвърляне се прекратява, когато:

1. е налице отказ за прехвърляне или за разглеждане на заявлението по ал. 13 или ал. 14;
2. осигуреното лице оттегли подаденото заявление по реда на ал. 20;
3. бъдат получени искания от един или повече наследници за отпускане на наследствена пенсия и/или еднократно или разсрочено изплащане по отношение на всички средства от индивидуалната партида на осигуреното лице, починало след подаване на заявление за прехвърляне.

(22) При прекратяване на процедурата по ал. 21, т.1 и 2 осигуреното лице може да подаде ново заявление за прехвърляне.

(23) Когато е поискане отпускане на наследствена пенсия и/или еднократно или разсрочено изплащане само за част от средствата по индивидуалната партида на починалото осигурено лице, процедурата по прехвърляне се прекратява по отношение на тези средства и се прехвърлят средствата, дължими на наследниците, които не са подали искане до датата по ал. 26.

(24) В срок до три дни след изтичането на срока по ал. 20 дружествата обменят информация за лицата по ал. 21, т.3 и за лицата, подали заявления за прехвърляне. Когато в пенсионноосигурителното дружество бъде получено искане за отпускане на наследствена пенсия или еднократно или разсрочено изплащане на средства след уведомлението по изречение първо, в резултат на което процедурата по прехвърляне се прекратява, то уведомява дружеството, в което лицето е подало заявление за прехвърляне на средства, за неговите имена

и ЕГН и за прекратяването на процедурата не по-късно от датата по ал. 26.

(25) Средствата от индивидуалните партии на всички лица с регистрирани заявления за прехвърляне през съответния месец, по отношение на които процедурата за прехвърляне не е прекратена съгласно ал. 21, се прехвърлят едновременно по банкови сметки на съответните фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

(26) Средствата от индивидуалните партии се прехвърлят от пенсионноосигурителните дружества на 15-то число на месеца, следващ месеца, в който е започнала процедурата по прехвърляне, или в първия работен ден, следващ тази дата.

(27) В срок седем работни дни от датата на прехвърлянето на средствата по ал. 26, пенсионноосигурителното дружество, прехвърлило средствата, изпраща на всяко лице, чийто средства е прехвърлило, извлечение от индивидуалната му партия. В зависимост от избора на осигуреното лице в заявлението за прехвърляне, извлечението се изпраща с писмо с обратна разписка или по електронната поща, подписано с квалифициран електронен подпис.

(28) Пенсионноосигурителното дружество публикува на страницата си в интернет образците на заявленията за прехвърляне, на сключваните във връзка с тях осигурителни договори или допълнителни споразумения и на исканията по ал. 20, както и актуалните документи с основна информация за осигурените лица.

Прехвърляне на средства от лични вноски в индивидуална партия на съпруг или на роднини по права линия до втора степен в доброволния пенсионен фонд

Чл. 57. (1) Прехвърлянето на натрупаните по индивидуалната партия средства от лични вноски или част от тях, по индивидуална партия в доброволния пенсионен фонд, на съпруг или на роднини по права линия до втора степен, се извършва въз основа на писмено заявление по образец на пенсионноосигурителното дружество, което се подава от осигуреното лице.

(2) Прехвърлянето по ал. 1 се извършва в срок до 3 месеца от датата на регистриране на заявлението в пенсионноосигурителното дружество.

Изтегляне на средства от индивидуалната партия

Чл. 58. (1) Осигурените лица могат да изтеглят натрупаните средства по индивидуалната партия от лични вноски или част от тях преди придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия, при условията на чл. 14, ал. 3.

(2) Изтеглянето на средствата по ал. 1 се извършва по реда и начина, и в срока, предвидени в чл. 53.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ

Състав, функции права и задължения

Чл. 59. (1) Интересите на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд се представляват от Консултативен съвет.

(2) В състава на Консултативния съвет участват:

1. представители на осигурените лица и на пенсионерите на доброволния пенсионен фонд;
2. представители на работодателите и на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, които правят осигурителни вноски в доброволния пенсионен фонд, за своя сметка, и
3. един представител на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Броят на членовете на Консултативния съвет не може да бъде по-малък от 5 и по-голям от 11 души, като броят на представителите на осигурените лица и на пенсионерите трябва да е равен или да надвишава броя на представителите на работодателите и на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4.

(4) Представителите на осигурените лица и на пенсионерите в Консултативния съвет се определят от пенсионноосигурителното дружество на принципа на случаен избор, като представителите на осигурените лица се избират между първите 20 лица с най-голям брой лични вноски и с най-голям размер натрупани средства от лични вноски по индивидуалната партия в доброволния пенсионен фонд.

(5) В срока по чл. 5, ал. 5 от Наредбата за консултативните съвети пенсионноосигурителното дружество поканва работодателите и лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, които за своя сметка правят вноски за най-голям брой осигурени лица в доброволния пенсионен фонд, да посочат в определен срок свои представители. Ако в указания срок не бъдат посочени представители, пенсионноосигурителното дружество поканва следващите по ред работодатели и лица по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, които за своя сметка правят вноски за най-голям брой осигурени лица в доброволния пенсионен фонд.

(6) Представителят на пенсионноосигурителното дружество се определя с решение на Съвета на директорите.

(7) Членовете на Консултативния съвет трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са дееспособни физически лица;
2. да не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер;
3. да не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;
4. да не са членове на управителни или контролни органи или служители на друго пенсионноосигурително дружество;
5. да не са членове на попечителски или консултативен съвет на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

(8) В срока по чл. 5, ал. 7 от Наредбата за консултативните съвети членовете на Консултативния съвет задължително представят на пенсионноосигурителното дружество, писмена декларация, че отговарят на изискванията на ал. 7 и че се задължават да уведомят Консултативния съвет при промяна в декларираните обстоятелства. Декларациите се съхраняват в пенсионноосигурителното дружество.

(9) Мандатът на членовете на Консултативния съвет е 5 години. Мандатът на членовете на Консултативния съвет се прекратява предсрочно:

1. ако престанат да отговарят на някое от изискванията по ал. 7;
2. при трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от 6 месеца;
3. в случаите на разгласяване на факти или сведения, които са узнали при или по повод упражняване на функциите на Консултативния съвет и които не са обществено известни;
4. по тяхна писмена молба до Консултативния съвет – за представителите на осигурените лица и на пенсионерите;
5. с решение на работодателя и на лице по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество – за определения от тях представител.

(10) Консултативният съвет приема правилник за дейността си, в който се определят реда и начина за провеждане на неговите заседания, които се свикват най-малко веднъж на три месеца.

(11) Консултативният съвет осъществява следните функции:

1. следи за спазване на задълженията на пенсионноосигурителното дружество към осигурените лица и пенсионерите на доброволния пенсионен фонд;
2. разглежда жалби, молби и сигнали, свързани с нарушения на правата на осигурени

лица и пенсионери в доброволния пенсионен фонд, отправя питания и искания във връзка с тях до пенсионноосигурителното дружество и/или други институции и организации, както и съдейства за уреждане на възникнали спорове;

3. обсъжда годишния финансов отчет на доброволния пенсионен фонд;
4. прави писмени предложения за подобряване на организацията и дейността на пенсионноосигурителното дружество по обслужване на осигурените лица и пенсионерите на доброволния пенсионен фонд;
5. прави писмени предложения по други аспекти от дейността на пенсионноосигурителното дружество, които засягат правата на осигурените лица и пенсионерите на доброволния пенсионен фонд;
6. изготвя годишен отчет за дейността си и го предоставя на пенсионноосигурителното дружество и на Комисията за финансов надзор до 30 април следващата година, а в случай, че мандатът на Консултативния съвет е изтекъл през отчетния период - до датата, на която мандатът му изтича.

(12) Консултативният съвет отправя предложенията, питанията и исканията си по ал. 11 до Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество.

(13) Съветът на директорите на пенсионноосигурителното дружество е длъжен да обсъжда предложенията, питанията, исканията и годишния отчет по ал. 11 на първото си заседание след получаването им в дружеството, да приеме решение по тях и да информира писмено председателя на Консултативния съвет за решението си в 7-дневен срок от датата на заседанието.

(14) Консултативният съвет има право на достъп до документацията на пенсионноосигурителното дружество, свързана с изпълнение на функциите по ал. 11, както и:

1. да изпраща свои членове на заседания на Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество, когато се разглеждат въпроси, по които е отправил предложения, питания и искания;
2. да отправя мотивирани предложения в писмена форма до пенсионноосигурителното дружество за изменения и допълнения в Правилника;
3. да отправя мотивирани предложения в писмена форма до пенсионноосигурителното дружество за подобряване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване в доброволния пенсионен фонд;
4. да ползва безвъзмездно помещения, техническо оборудване и други материални условия на пенсионноосигурителното дружество, необходими за осъществяване на функциите по ал. 11;
5. да изисква при изпълнение на функциите си съдействие от пенсионноосигурителното дружество;
6. да информира по подходящ начин обществеността за резултатите от своята работа, включително на страницата на пенсионноосигурителното дружество в интернет.

(15) Предложенията и решенията на Консултативния съвет са препоръчителни за пенсионноосигурителното дружество.

(16) Консултативният съвет е задължен:

1. да проучи получените жалби, молби и сигнали, да предприеме необходимите действия съгласно функциите си и да отговори писмено на съответните лица в срока по чл. 174, ал. 2 от КСО;
2. да информира незабавно заместник-председателя на КФН, при основателно съмнение за извършени нарушения на осигурителното законодателство от страна на пенсионноосигурителното дружество, от негови служители или осигурителни посредници.

(17) Членовете на Консултативния съвет не могат:

1. да разгласяват факти и сведения, които са узнали при или по повод упражняване

- на функциите по ал. 11 и които не са обществено известни;
2. да използват положението си в лична изгода за получаване на придобивки, специални привилегии, освобождаване от задължения или избягване на последствията от свои или на друго незаконни действия;
  3. да извършват лични услуги или да представляват или защитават интересите на физическо или юридическо лице в своята дейност или пред пенсионноосигурителното дружество, освен ако това не е в интерес на осигурените лица и пенсионерите на доброволния пенсионен фонд или не следва от закона и разпоредбите на Наредбата за консултативните съвети.

(18) Членовете на Консултативния съвет подписват декларация, че са уведомени за задължението си да не разгласяват пред трети лица факти или сведения, които са узнали при или по повод изпълнение на функциите им и които не са обществено известни. Декларациите се представят на пенсионноосигурителното дружество в срока по чл. 5, ал. 7 от Наредбата за за консултативните съвети и се съхраняват от него.

(19) Членовете на Консултативния съвет не получават възнаграждение за дейността си.

(20) За неуредените в Правилника въпроси, свързани с организацията и дейността на Консултативния съвет, се прилагат съответно правилника за дейността му и Наредбата за консултативните съвети.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО, НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ, НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ И ПОЛЗВАЩИ ЛИЦА, НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, НА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 8, АЛ. 1, Т. 3 И 4 И НА ДРУГИТЕ ОСИГУРИТЕЛИ

Права и задължения на пенсионноосигурителното дружество

Чл. 60. (1) При осъществяване на дейността си пенсионноосигурителното дружество изпълнява задълженията и упражнява правата, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане, своя устав и този правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, пенсионноосигурителното дружество:

1. избира и сключва договори с инвестиционни посредници, инвестиционни консултанти и с банка – попечител;
2. предоставя, съгласно изискванията на документите по ал. 1, на лицата, които ще се осигуряват в доброволния пенсионен фонд, на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и ползващи лица, на работодателите, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и на другите осигурители, информация, която трябва да:
  - а) е точна;
  - б) се актуализира редовно;
  - в) е написана ясно на недвусмислен, прецизен и разбираем език, като се избягва използването на професионален жаргон и професионална терминология, ако те може да бъдат заместени с общоразбираеми понятия;
  - г) не е подвеждаща и да се отличава със съгласуваност в изказа и съдържанието;
  - д) се представя по начин, който е лесен за четене;
  - е) се предоставя на български език;
  - ж) се предоставя безплатно.
3. предоставя информацията по т. 2 по електронен път, включително по електронна

поща, на траен носител или чрез неговата интернет страница, или на хартиен носител, в зависимост от избора на лицата по т. 2. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител;

4. запознава осигурените лица, работодателите, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и другите осигурители с Правилника и с инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, и с всички техни изменения и допълнения, и им предоставя, при поискване, заверено копие от тях;
5. предоставя на осигурените лица, при поискване, информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партии;
6. при поискване, издава, на всяко осигурено лице или пенсионер, уникален идентификатор, който да му осигурява електронен достъп до данните в неговата индивидуална партида и да му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история;
7. при поискване, предоставя, в 7-дневен срок, на осигуреното лице, на пенсионера, съответно на наследник или ползващо лице на осигуреното лице или на пенсионера, копие от електронен документ в електронното му досие, на хартиен или на електронен носител;
8. при поискване, предоставя, в 7-дневен срок, на лице, осигурено с вноски от работодател или лице по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, писмена информация относно:
  - а) придобиването на права върху средствата по индивидуалната партида и последиците във връзка с това, в резултат на прекратяване на правоотношението с работодателя или лицето по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4;
  - б) условията, определящи третирането на средствата по индивидуалната партида, след прекратяване на правоотношението по б. „а“, като, когато е допустимо изтегляне на средствата, преди придобиването на право на пенсия, в информацията се включва и писмена клауза, че осигуреното лице следва да разгледа възможността да потърси консултация относно влагането на тези средства за пенсионно осигуряване.
9. при поискване, предоставя, в 7-дневен срок, на наследниците или ползващите лица на починало осигурено лице или пенсионер, писмена информация за полагащите им се средства от индивидуалната партида на починалия и условията, определящи третирането на тези средства;
10. преди сключването на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане, запознава осигуреното лице с правата му във връзка с придобитото право на пенсия и го консултира при избора на най-подходящо плащане;
11. при придобиване право на допълнителна пенсия, запознава лицата с видовете плащания, които предлага, начините за тяхното преизчисляване и актуализация, правата на наследниците и прогнозния размер на първата пенсия и формулата за изчисляване на плащането, определена в актюерските разчети на фонда;
12. обработва личните данни на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и ползващи лица, като администратор, при спазване на изискванията на Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679), Закона за защита на личните данни и останалото приложимо национално и европейско законодателство;
13. не може да предоставя, на трети лица, информацията, с която разполага за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и ползващи лица, и осигурителите, с изключение на случаите, предвидени в закон;
14. разглежда получените сигнали и жалби, и отговаря писмено на лицата, които са ги подали, в 30-дневен срок от получаването им.

(3) Оригиналните документи на хартиен носител и електронните документи, като заявления за прехвърляне или изтегляне на средства и други, договори (осигурителни,

пенсионни и за разсрочено изплащане), разпореждания и други актове на пенсионноосигурителното дружество за определяне размера на еднократни и периодични плащания, както и на другите документи, на данни и информация от значение за упражняване на правата на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд, пенсионерите или техните наследници, се съхраняват от пенсионноосигурителното дружество за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение.

(4) Дружеството съхранява, използва и унищожава документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване, по ред, определен с Наредба № 62 от 30.10.2018 г. на КФН.

Права и задължения на осигурените лица

Чл. 61. (1) Осигурените в доброволния пенсионен фонд лица имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, осигурените в доброволния пенсионен фонд лица:

1. имат право да:

а) получат, съгласно изискванията на документите по ал. 1, информация, която да отговаря на изискванията на чл. 60, ал. 2;

б) изберат начина на получаване на информацията по б. „а“ – по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страница на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя му се предоставя на хартиен носител;

в) се запознават с Правилника и с инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, и с всички техни изменения и допълнения, и да получат, при поискване, заверено копие от тях;

г) получат, при поискване, информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партии;

д) им бъде издаден, при поискване, уникален идентификатор, който да им осигурява електронен достъп до данните в тяхната индивидуална партида и да им позволява да извършват справки, и да проследяват осигурителната си история;

е) получат, при поискване, в 7-дневен срок, копие от електронен документ в електронното им досие, на хартиен или на електронен носител;

ж) получат, при поискване, в 7-дневен срок, когато са осигурени с вноски от работодател или лице по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, писмена информация относно:

аа) придобиването на права върху средствата по индивидуалната партида и последиците във връзка с това, в резултат на прекратяване на правоотношението с работодателя или лицето по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4;

бб) условията, определящи третирането на средствата по индивидуалната партида, след прекратяване на правоотношението по б. „аа“, като, когато е допустимо изтегляне на средствата, преди придобиването на право на пенсия, в информацията се включва и писмена клауза, че осигуреното лице следва да разгледа възможността да потърси консултация относно влагането на тези средства за пенсионно осигуряване;

вв) прилагания срок на изчакване и последиците от него при прекратяване на правоотношението.

з) бъдат запознати от пенсионноосигурителното дружество, преди сключването на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане, с правата им във връзка с придобитото право на пенсия и да бъдат консултирани от него, при избора на най-подходящо плащане;

- и) да подават сигнали и жалби относно грешки, пропуски и нарушения в дейността на осигурителните посредници и служителите на пенсионноосигурителното дружество, както и срещу отказ да им бъде издадено копие от документ по б. „е“;
- й) сигнализируют Консултативния съвет и КФН за нарушения в дейността на пенсионноосигурителното дружество.
2. са длъжни да уведомяват пенсионноосигурителното дружество за всяка промяна в личните си данни, които се обработват от него във връзка с осигуряването им в доброволния пенсионен фонд, като представят и съответните документи, както и за промяна на други обстоятелства, които са от значение за изпълнение на неговите задължения.

Права и задължения на пенсионерите, на техните наследници и ползвачи лица и на наследниците и ползвачите лица на осигурените лица

Чл. 62. (1) Пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, както и наследниците и ползвачите лица на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, както и наследниците и ползвачите лица на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд имат и правата по чл. 60, ал. 2, т. 1, б. „а“, „б“, „е“, „и“ и „й“, и задълженията по чл. 60, ал. 2, т. 2, като пенсионерите имат и правото по чл. 60, ал. 2, т. 1, б. „д“, а техните наследници и ползвачи лица и наследниците и ползвачите лица на осигурените лица имат и правото, съответстващо на задължението по чл. 60, ал. 2, т. 9.

Права на осигурените лица и пенсионерите при преобразуване и прекратяване на пенсионноосигурително дружество и на доброволен пенсионен фонд

Чл. 63. (1) При преобразуване или прекратяване на пенсионноосигурително дружество или на доброволен пенсионен фонд, дружеството, управляващо съответния фонд, в който е прехвърлена индивидуалната партида на осигуреното лице, задължително го уведомява за прехвърлянето и за правата му, в едномесечен срок от датата на прехвърлянето.

(2) В случаите по ал. 1 и по реда, предвиден в нея, за прехвърлянето се уведомяват и пенсионерите и лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 5, които правят вноски за доброволно пенсионно осигуряване, за своя сметка.

(3) В едномесечен срок от уведомяването по ал. 1 осигурените лица имат право:

1. да прехвърлят средствата по индивидуалната си партида в избран от тях доброволен пенсионен фонд, по реда на Глава единадесета, без да се спазват изискванията на чл. 247, ал. 1 от КСО и ограниченията по чл. 17, ал. 2, т. 3;
2. еднократно да изтеглят средствата по индивидуалната си партида, натрупани от лични вноски.

(4) За лицата, които не са упражнили правата си по ал. 3 в определения срок, се счита, че са потвърдили мълчаливо участието си в доброволния пенсионен фонд, в който е прехвърлена индивидуалната им партида, в резултат на преобразуването или прекратяването.

Права и задължения на работодателите, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 и на другите осигурители

Чл. 64. (1) Работодателите, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и другите осигурители имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, работодателите, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и другите осигурители:

1. имат право да:

а) получат, съгласно изискванията на документите по ал. 1, информация, която да отговаря на изискванията на чл. 60, ал. 2;

б) изберат начина на получаване на информацията по б. „а“ – по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страница на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя му се предоставя на хартиен носител;

в) се запознават с Правилника и с инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, и с всички техни изменения и допълнения, и да получат, при поискване, заверено копие от тях.

2. са длъжни да уведомяват пенсионноосигурителното дружество за всяка промяна в данни, които са му необходими във връзка с осигуряването в доброволния пенсионен фонд, като представят и съответните документи, както и за промяна на други обстоятелства, които са от значение за изпълнение на неговите задължения.

(3) Работодателите и лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, при поискване, предоставят на своите работници и служители и на лицата, с които са сключени договори за възлагане на управление и контрол, в 7-дневен срок, писмена информация относно прилагания срок на изчакване и последиците от него при прекратяване на правоотношението.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ

Чл. 65. Обявите и съобщенията, свързани с дейността на Фонда, се публикуват на електронната страница на Дружеството.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ В ПРАВИЛНИКА

Чл. 66. (1) Измененията и допълненията в Правилника се приемат от Съвета на директорите на Дружеството и влизат в сила след одобрение от Комисията за финансов надзор по предложение на Заместник-председателя.

(2) Дружеството уведомява осигурените лица за конкретните изменения и допълнения в Правилника за организацията и дейността на Фонда, лично или чрез публикация в два централни всекидневника в едноседмичен срок от получаване на решението на Комисията за финансов надзор и публикува актуалния правилник на своята електронна страница в срока по „Наредба №61 от 27 септември 2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този Правилник е приет с решение по протокол № 4 от 24.06.2021 г. на Съвета на

директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД.